LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY

Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis. Eina Kasdien Apart Nedėldienių.

Darbininkai Visų Šalių, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsite, Tik Retėžius, o Laimėsite Pasaulį!

No. 152. TELEPHONE STAGG 3878 Brooklyn, N. Y. Ketvergas, 26 d. Birželio (June), 1924 Pavienio Numerio Kaina 4c. Metai XIV, Dienraščio VI

KRISLAI

Skaityk ir protauk.
Vienas dalykas.
Nevykę manevrai.
"Visuomenės nuomonė".
Proga.

Rašo 2VAIGAS

Šis mėnuo pasižymi konvencijomis, suvažiavimais.

Štai buvo istorinės svarbos darbininkų ir farmerių konvencija St. Paul, dabar tęsiasi Susivienijimo Lietuvių Amerikoj seimas Wilkes Barre, buvo republikonų cirkinis suvažiavimas Clevelande, demokratų triukšmas New Yorke, ateina "progresistų" konvencija, po La Follette'o vėliava, Ohio valstijoj.

Kas seka laikraščius, galės daug ko pasimokinti iš minėtų konvencijų aprašymo, jeigu netingės logiškai paprotauti. Ypatingai aiškiai pamatys buržuazinės spaudos parsidavimą valdančiąjai klasei. Taipgi persitikrins, kokią neišmatuojamą vertę turi mūsų darbininkiška spauda.

Kuomet atsidarė darbininkų ir farmerių konvencija St. Paul, New Yorko visi didlapiai diena iš dienos talpino po keletą špaltų gabiai sufabrikuotų melų prieš ją. Kapitalistų pasiųsti gabiausi reporteriai į St. Paul mokėjo pasinaudoti kiekvienu mažiausiu dalykėliu, apverčiant teisybę augštyn kojomis, bet jie nemokėjo padaryti vieno dalyko: jie nemokėjo paslėpti teisybės ant visados.

Iš karto buržuazinė spauda skalijo, kad tai esąs "suvažiavimas saujelės raudonųjų", ir, kaipo tokis, neturintis jokios svarbos nei reikšmės. Vėliaus bubnijo, kad skilimas įvykęs tarpe delegatų, konvencija pakriksianti. Ir matėsi visur tik melagingas kartojimas: skilimas, skilimas, skilimas. Pabaigoje gi visi pripažino, kad konvencija sekmingai atsiekė savo tikslą, — užsibaigė darbininkams pageidaujamom pasekmėm.

Dabar Darbininkų partijos kalbėtojai ant gatvių visuose Amerikos miestuose aiškina tuos buržuazijos nevykusius manevrus.

"Kodel", klausia minios darbietė kalbėtoja Recht ant Williamsburg plazos, Brooklyne, "kodel kapitalistai siuntė savo gabiausius rašytojus, savo geriausią amunicija ir tvirčiausias kanuoles į St. Paul, jeigu, jų nuomone, farmerių-darbininkų konvencija buvo taip jau nesvarbi? Kam buvo kasdien talpinama po keletą špaltų ilgiausių straipsnių?"

Štai jums "visuomenės nuomonę" reiškianti spauda!

Dar daugiau.

Prasidėjus republikonų bei demokratų konvencijoms, didieji geltonlapiai perdėm buna pripildyti plepalais tik apie jų konvencijas. Jokiai rimtai žiniai neduoda pirmos vietos. Kapitalo viešpačiai visur figuruoja pirmoje vietoje. Apie darbininkų reikalus, žinoma, negalima nei kalbėti, nes jais niekados išnaudotojai nesirupina. Todel šituose laikotarpiuose reikia kuoplačiausiai kreipti tamsių darbininkų atvdą į kapitalistinės spaudos saumylystę ir parsidavimą buržuazijai, nes tai geriausia proga sumušti nesąmoningą jų įsitikinimą, kad didieji turčių laikraščiai yra "visuomenės nuomonės" reiškėjai.

DEMOKRATŲ KONVENCIJA

Įžengiamoji Prakalba — Išgarbinimas Mirusiųjų.

Senatorius P. Harrison, iš Mississippi, laikinasis pirmininkas, atidarė demokratų partijos cirką su aštria prakalba prieš netikusią Hardingo-Coolidge'iaus valdžią, palygindamas ją su "auksiniais laikais" prie demokratų valdžios praeityje.

Delegatai, tačiaus, neparodė didelio entuziazmo čionai. Matomai, jie patys netiki, kad dar galėtų būti didelis skirtumas tarpe republikonų ar demokratų valdžios. Dabartiniame aliejaus skandale lygiai įsivėlę yra abidvi partijos; gal būt jie sarmatinosi ir susilaikė nuo aplodismentų.

Triukšmas del Mirusiųjų.

Didžiausias entuziazmas ir triukšmas sukeltas, kuomet Harrison savo prakalboj suminėjo vardą Woodrow Wilson. Tuojaus visi delegatai atsistojo ir sukėlė triukšmingas ovacijas, šauksmais ir procesijom. Kalbėtojui tas išėjo ant naudos, nes jam buvo proga dabar atsisėsti ir pasilsėti kol tas viskas pasibaigė. Vėliaus kita, bet ne taip jau triukšminga ovacija sukelta, kuomet Harrison suminėjo vardą mirusio demokrato prezidento — Grover Clevelando.

Abelnai, tai buvo mirusiems ekzekvijų diena daugiau, negu politinės konvencijos sesija.

McAdoo.

Apskaitliuojama, kad McAdoo turi savo pritarėjų nuo 650 iki 660 delegatų. Kaip ir iš kur jų tiek sužvejojo, laikoma slaptybėj. Nekurie jo šalininkai jau pabėgo.

Al. Smith.

Smitho pakalikai išsijuosę dirba tarpe delegatų ir stengiasi juos pakreipti į savo pusę. Žinoma, viskas daroma paslapta. Pats Smith nusiduoda, kad jis būk visiškai nepaiso, ar jį nominuos, ar ne. Spėjama, kad skaitlius Smitho šalininkų esąs beveik vienodas su McAdoo pritarėjų skaitliumi.

"Tamsus Arklys".

Didelė bėda esanti tame, kad taip Smitho ir taip McAdoo šalininkai nėra liuosi nuo prijautimo įvairiems kandidatams, kurie gali laimėti nominaciją "tamsaus arklio" būdu, panašiai, kaip Hardingas buvo nominuotas.

Vidurių Užkietėjimas Palengvinamas Elektros Šviesa

Allentown, Pa. — D-ras Harry Hoffman sako, kad vidurių užkietėjimą galima esa pagydyti su pagelba elektros šviesos. Reikią laikyti degančią elektros lempą viršui pilvo. Lempos spinduliai palengvina skausmą ir paliuosuoją užkietėjimą.

AREŠTAVO K. SABUTĮ

(*Spec. pranešimas "Laisvei"*)

WATERBURY, CONN.— 23 d. birželio, nežinia už ką, tapo areštuotas d. K. Sabutis. Jis buvo pasitraukęs nuo veikimo draugijose jau daugiau metai laiko. Nekurie kalba, kad areštuotas už senus prasižengimus dar 1920 m. Areštavo M. Balanda (vietinis detektyvas) 10 v. ryte, dirbtuvėje. Reikalavo užstatyt greitai kaucijos 2,000 dolerių, o jeigu ne, tai grąsino greitai išvežt į Boston, Mass. į emigrantų stotį. Paleido tik užstačius $2,000 ir įgrąsino daugiau nesilankyt į susirinkimus svetainėje 775 Bank St., o jeigu nepildys jų įsakymo, tai būsiąs išdeportuotas iš Amerikos.

Drg. K. Sabutis nesenai apsivedė su drauge Kastancija Pakušaite, be jokių bažnytinių ceremonijų. Pirmiau abudu buvo gana darbštūs draugijose,— d. Pakušaitė narė LMPS., A. LDLD. ir Vilijos choro, ypatingai gabi lošėja teatrams. Draugijos judviejų neužmirš ir teiks pagelbą, kokią tik galės.

Kaip tik bedarbė pradėjo slinkt artyn, tai ir valdžios šunės pradėjo siusti, kad išgąsdinus darbininkus, kad netekę darbo ir duonos ramiai badą kęstų.

Drg. Sabutis daug darbavosi Vilijos chore, teatrų lošime ir ALDLD. kp. Pirmiau ir kitose draugijose, bet paskutiniu laiku daugiau metų, pasitraukė ir neapsiimdavo į jokias komisijas ir ADP. buvo tik tvėrėjas, o vėliaus pasitraukė del nežinomų priežasčių.

Mes neturėtume išsigąsti šio užpuolimo, bet visi kaip vienas stokim vienas už kitą, nes šiandien vieną areštavo, rytoj gali kitus... Vietoje skirstytis, energingiau glauskimės, organizuokimės ir veikime.

Nepažįstama.

Mažiausia Vaikų Miršta New Yorke ir New Jersey Valstijose

TRENTON. — Iš visų rytinių valstijų New York ir New Jersey valstijose mirusių vaikų skaitlius yra mažiausias. Taip praneša New Jersey sveikatos departmentas.

New Yorko ir New Jersey valstijose miršta 72 kūdikiai tuo pačiu laikotarpiu, kuomet gema 1,000.

Bergen apskrityj, New Jersey iš 1,000 gimusių mirė tik 59.

Pavogė Namą

PARYŽIUS. — Nuo Paryžiaus turgavietės ant Marsinio lauko, kažin kas pavogė namą, kuris buvo pastatytas, kaip modelis, tulos namų statymo kompanijos.

Iš tyrinėjimo patirta, kad vagys atvažiavo nakčia, išardė namą, ir susidėję visas jo dalis, pasekmingai pasislėpė.

UŽSIDARĖ VATOS FABRIKAI KANADOJE.

Montreal. — Iš priežasties sumažėjimo užsakymų tapo uždaryta visa vatos išdirbystė, priklausanti Canadian Cotton, Limited, kompanijai. Virš 4,000 darbininkų liko be darbo. Sako, dirbtuvės busią uždarytos tik iki 7 d. liepos.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJ SEIMAS

Aprašo V. Andriulis.

Wilkes Barre, Pa., birželio 24 d. — SLA. Seimas antros dienos sesijas pradėjo Y. M. C. A. svetainėj. Po delegatų vardašaukio kilo klausimas SLA. 3 kp. delegato Maziliausko neužbaigtas reikalas. Pasirodo, kad jis kuopoj užsimokėjęs pilnai... Draugas J. Siurba davė įnešimą šį delegatą priimti. Už priėmimą balsavo didelė dauguma delegatų. Prieš balsavo tik A. B. Strimaitis, J. Liutas-Luth-Liutkauskas ir keli kiti ponai.

Delegatų dalyvauja 158 atstovaudami 141 kuopą.

Po perskaitymo pirmos dienos protokolo, sekė Pildomos Tarybos raportai. Pirmas raportavo prez. St. Gegužis. Jis, irgi pradėjo nuo pat pradžios SLA. Paminėjo Sus. pirmus darbuotojus ir siūlė seimui pagerbti juos. Paskui žymėjo, jog pastarieji du metai buvo geriausi Sus. — daugiausia organizacija paaugo nariais ir finansais. Pranešė, kad Dr. Kaškiaučius "sunkiai nusikaltęs", ir, kad "išeiti iš sunkios situacijos", Pildom. Taryba prašalinus jį iš Apšvietos Komisijos. Taipgi pranešė, kad A. Bimba išmestas už ėjimą prieš SLA., agitaciją jaunuolių nesidėti į SLA." Girdi, "pašauktas pasiteisinti minimas Antanas Bimba atsakė, kad Pild. Tarb. negali jo teisti ir jis atsisakąs ką nors turėti su Pild. Taryba."

Paskui skundės, kad sirgęs net pusantro mėnesio, ir kad daugelis jį labai kritikuoja. O paskui prašė, kad Seimas "kreiptų atydos į tuos kritikus."

Baigdamas skundės, kad negaunant pilno atlyginimo, negalima visą laiką pašvęsti organizacijos darbui, delto negalima daugiau nuveikti.

Buvo visa eilė klausimų.

Raportas priimtas, bet balsavo nedaug. Apie pusė, o gal ir daugiau, visai nebalsavo — nei už, nei prieš.

Apie vice-prez. raportą nėra kas rašyti. Jis pakalbėjo sau po nosia apie tai, kokios vice-prezidento pareigos, kas yra pasakyta konstitucijoj. Ir dar ką tai sakė apie apskritį, kuriame jis veikąs.

Už tą raportą irgi tiek balsavo, bet prezidentas paskelbė, kad „priimtas vienbalsiai". Mat vienas delegatas pamatęs, kad nevisi balsavo už prezidento raportą, pakėlė šį klausimą.

Sekretorės raportas. Ji pranešė apie valstijų reikalavimus iš SLA., kur jis įregistruotas. Taipgi apie gerą organizacijos stovį, apie Prieglaudos Namo Fondą ir kitus organizacijos reikalus. Ji taipgi žymėjo, kad šiais metais Susivienijimas labiausiai paaugo nariais ir finansais. Narių prisirašė per šiuos metus 3,500; turtas paaugo $196,000.

Nors sekretorė daug menkesnė už vice-prezidentą, bet ji daug geriau, garsiau ir aiškiau raportavo.

Drg. Mizara davė įnešimą priimti raportą. Drg. Siurba davė visą eilę klausimų. Kuomet jis klausė, kokį užtikrinimą SLA. gauna iš Liet. Atst. Bendrovės už paskolintus jai $40,000, nes ta bendrovė kojas pakratė, tai p. Vitaitis piktai šovė: "Tu pirmiau kojas pakratysi."

Sulig raporto, kuopų S. L. A. viso turi 309; narių 16,115. Turto — $580,977.95.

Raportas vienbalsiai priimtas.

Laiškų skaitymas. Skaitė drgė. E. Jeskevičiutė. Viename laiške aukojama 60 c. moksleivių fondan, 40 centų tautos reikalams ir 1 cento komunistų propagandai. Buvo ir daugiau tokių pigių pasigarsinimų ir kolionių prieš bolševikus. Daugiausia tai darė atskiri žmonės — patentuoti patriotai. Tačiau dauguma pasveikinimų rimti ir geri. Ypač rimti buvo pasveikinimai iš tų kuopų, kuriose yra daug susipratusių darbininkų. Tokios kuopos ir apskričiai (pavyzdis — 36 kp., 304 kp., Antras Apskr.) ir pinigų daugiau prisiuntė.

Delegatams Vakarienė.

Wilkes Barre, Pa., birželio 23 d. vakare 3 vietinės S. L. A. kuopos surengė Redingtono viešbutyj delegatams vakarienę. Prisirinko daug delegatų ir svečių.

J. Nienius pranešė, jog "toas-masteriu" paskirta J. Lopatto. Pavalgius vakarienę p. Lopatto perstatė kalbėti F. Živatą, J. Taraila, J. Liutą ir visa eilę kitų "darbuotojų". Visi kalbėjo vienodai — apie tai, kaip jie buvo atžagareivių persekiojami pirmose Susivieniijimo dienose. Klausant ju, darosi įspudis, kad jie daugiau nieko nei nemoka. Visi jie užbaigė savo kalbas agitacija ir "prisiekomis", kad S. L. A. sutverta grynais "lietuvybės tikslais".

Beje, kalbėjo ir Dr. Montvidas. Jis kiek skirtingiau kalbėjo. Sakė, tuščias dalykas save įtikinti, jog SLA. yra tas ar kitas, kuomet taip nėra. Jis paskui lošė taikintojo rolę, prašydamas, kad delegatai nesiskirstytų į frakcijas. Užbaigta vakarienę su "Lietuva Tėvynė" ir "My Country". Žymėtina, kad "My Country" daug geriau ir garsiau dainuoja net ir tie, ką taip daug kalba apie tautybę, lietuvybę ir t. t.

Laike vakarienės p-lė Puskunigiutė skambino pianu. Pakviesta dgė. Salaveičikiutė padainuoti, bet tinkamai pasiaiškinus pasakė, kad dainuos už poros dienų čia pat koncerte.

Iš kairiosios sriovės nei vienas neperstatyta kalbėti. Matyt bijojo, kad kas nesugadintų ponų storpilvių apetito.

Belgija Užgiria Londono Konferenciją

Brusselis. — Francuzų premjeras Herriot atvyko Belgijon. Jį priėmė premjeras Theunis ir užrubežinių reikalų ministeris Hymans. Tuojaus prasidėjo "privatinė" konferencija, kurioje Herriot pasakė apie Anglijos ir Francijos pasiųstą Vokietijai persergėjimą reikale nusiginklavimo. Belgija užgyrė Londono konferenciją.

Nugąsdino Premjerus

Paryžius. — Francijos premjeras Herriot ir Anglijos — MacDonald pasirašė ir pasiuntė bendrą Vokietijai perspėjimą delei nusiginklavimo. Abudu premjerai pažymi, kad jiedu nenusileisią šiame reikale.

Pastaruoju laiku patėmyti pėdsakai militaristų judėjimo ir ginklų mokinimosi mokyklose Ruhr srityj, manoma, įvarė premjerau daug baimės. Todel jiedu pasiskubino pasiųsti savo pagrąsinimą Vokietijai.

Hughes Vyksta už Jurių

Washington. — Londone įvykusioj konferencijoj tarpe Francuzų ir Anglijos premjerų buvo išreikšta didelis pageidavimas, kad sekančiame talkininkų imperialistų suvažiavime dalyvautų Jungtinės Valstijos.

Valstybės departmentas apie tai nieko nesako oficialiai, vienok patyrimai iš pasitikėtinų šaltinių leidžia suprasti, kad pakvietimas į talk. konferenciją jau išsiųstas, ir Suv. Valst. veikiausiai dalyvaus joje.

Valst sekretorius Hughes vyksta už jurių 12 liepos su advokatų draugijos nariais neva šios draugijos suvažiaviman. Tačiaus, nėra abejonės, jis kartu "neoficialiai" atliks ir kitokius reikalus.

MILWAUKEE. — Socialistų partijos konvencija čionai atsidūrė tarpe velnio (La Follette'o) ir giliųjų jūrų (komunistų). Nepajėgia susirasti kelio, kuriuo galėtų sveikai pasprukti nuo dabar siaučiančių politinių audrų. Nutarta neremti La Follette'ą ir apsaugoti savo partiją nuo pražuties, bet kaip tatai bus galima padaryti, nei pats Bergeris nežino.

NAUJAUSIOS ŽINIOS

PARYŽIUS. — Vokiečių ir francuzų kom. partijų atstovai susirinko mieste Cologne ir nusprendė būdus bendrai kovai prieš naują imperialistų planą plėšti Vokietijos liaudį.

SHANGHAI. — Paplukus Chinijos upei Henmin, daugelis žmonių prigėrė potviniuose ir blėdės padaryta už tūkstančius dolerių. Portavas miestas Ku-Chow trimi ketvirtadaliais randasi po vandeniu.

WASHINGTON. — Atidėta iki panedėliui apkaltinimas aliejaus šmugelninkų, kurie vogtinai išnuomavo valdžios aliejaus rezervus. Specialiai paskirti prisaikintieji teisėjai, matomai, nori palaukti kol pasibaigs republikonų konvencija New Yorke.

NEW YORK. — William McAdoo įtekmė demokratų konvencijoj laipsniškai smunka. Iš 1,098 balsų visos konvencijos jis galėsiąs gauti tik 450. Trys dienos atgal didžiavosi 600 bal.

WASHINGTON. — Progresyvio veikimo konferencija 4 d. liepos nepertrauksianti ryšių su kapitalistų politinėmis partijomis; trečioji partija nebus tveriama, — sako Wm. Johnston, gompersinis mašinistų unijos prezidentas.

Prigėrė Seserys, — Gal Lietuvaitės?

Springfield, Mass. — Gelbėjant skęstančiąją draugę, prigėrė dvi seserys. Viktorija ir Elena Juškeliutės; viena 11, o kita 13 metų. Visos trys maudėsi upėj Agawam. Kuomet smarkus verpetas pagavo jų draugę Bismont, 13 m., Viktorija šoko vandenin jos gelbėti. Kita sesuo, Elena, taipgi bandė pasiekti jas į laiką, bet neatsilaikė ir visos trys prigėrė.

SENOVĖS SVARBIOS LIEKANOS ATRASTA

Stockholmas, Švedija. — Pietinėje Švedijos dalyje atrasta gilios senovės labai svarbios liekanos, griuvėsiai namų, turinti pilnai 4,000 metų.

Šį radinį Švedijoje perviršija tiktai akmeninio amžiaus skeletas (groblai), turįs 5,000 metų. Šis skeletas, taip pat pastaruoju laiku atrastas, randasi muzejuje Gothenberge.

KLAIDOS ATITAISYMAS

Panelė Jurgeliutė nepasivėlino į seimą. Šiuomi atitaisau mano klaidą.

V. Andriulis

TĖMYKITE!

Ryt dienos "Laisvės" numeryje tilps svarbus drg. V. Kapsuko straipsnis.

DU NUOŠIMČIAI VAIKŲ NIEKAD NEBUS PROTINGESNI

Albany, N. Y. — D-ras Charles Bailey pataria, kad mokyklose vaikai butų paskirstyti į grupes pagal jų protinį sugabumą, o ne pagal amžių. Jisai sako, kad du nuošimčiai Amerikos vaikų niekad nepadarys progreso protiškai; ir pažymi, kad $40,000,000 iš $400,000,000 sumos, išleidžiama kiekvieną metą permokinimui išnaujo tų mokinių, kurie jau buvo mokinami, bet nepajėgė išmokti.

THE LITHUANIAN DAILY LAISVĖ
Published by
Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.
Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Telephone Stagg 3878.

Yearly subscription rates in U. S. $6.00; foreign countries — $8.00

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

Kaina Suvienytose Valstijose ir Kanadoj—metam $6.00; pusei metų $3.00; trims mēnesiams—$1.50. Kitose šalyse: metams $8.00; pusei metų—$4.00; Brooklyne per paštą siunčiant metams $8.00; pusei metų—$4.00.

TAI NĒRA PAPRASTI GALVAŽUDŽIAI BEI POGROMŠČIKAI

Vidutinis darbininkas pasakys, kad fašistai yra tik juodašimčiai, padaužos, pogromščikai.

Bet ne tame yra vyriausia prasmē fašizmo.

Tiesa, fašistai galabija komunistus ir kitus kovojančius darbininkus, degina jų spaustuves, drasko darbo unijų raštines, daužo ir blaško darbininkų susirinkimus.

Šiuo žvilgsniu jie yra juodašimčiai, pogromščikai. Tačiaus tuom anaiptol dar neišsisemia fašizmo reikšmē.

Fašizmas pamatiniai reiškia, kad buržuazija savotiškai vienija savo frontą; kad jinai jungia tam tikras žmonių minias. Su pagelba fašizmo buržuazija sunkioj padētyj nori atsilaikyti prieš besikuriančią darbininkų revoliuciją ir atgaivinti kapitalizmą.

Pastebētina šis faktas: fašizmas išsivystē tose šalyse, kurias baisiai sukratē karas ir kuriose, be to, susidarē griežtas revoliucinis darb. judējimas delei kapitalo nuvertimo. Taip, pav., atstitiko Italijoj, Bulgarijoj ir tulose kitose šalyse. Tenai kapitalistai po fašizmo vēliava sutraukē ne tik buržujinius gaivalus, bet ir tam tikrą dalį nesąmoningų darbininkų; su fašistais tose šalyse koja kojon žygiuoja ir stambi dalis socialistų.

Fašizmas yra paskutinē, griežčiausia forma buržuazinēs diktaturos, paskutinis laipsnis įtužusios kovos prieš proletārinę revoliuciją.

Antra vertus, fašistinis judējimas gali pasirodyti ir tose valstybēse, kurias karas netaip pavojingai sukratē. Fašistinis vējas gali užeiti net tokiose šalyse, kurios per karą pasidarē dar galingesnēs.

Tam yra pavyzdys Amerika, kurios ūkis, ačiu karui, dikčiai pakilo.

Amerikos fašizmas pavidale Ku Klux Klano yra jau padaręs didelių žingsnių pirmyn, — nors čia toli gražu dar nēra revoliucinēs padēties, nors Jungtinių Valstijų kapitalui dar negręsia pavojus greitos proletarinēs revoliucijos.

Amerikinis kukluxizmas dalinai yra atspindys Europos fašizmo. Tačiaus, pamatiniai jis yra išdygęs iš tikrosios amerikinēs dirvos. Negalima gi sakyti, kad toks platus, masinis judējimas, kaip kukluxų, butų atsiradęs vien tik iš pamēgdžiojimo Italijos Mussolini'ui arba Bavarijos Hitler'iui. — Amerikoj šiandieną priskaitoma nuo trijų iki penkių milionų kukluxų—fašistų, ir jų eilēs vis dar auga.

Dalykas tame, kad karo metu ir po karui visgi paaštrējo revoliucinis darbininkų judējimas Amerikoj; gi Amerikos buržuazija, šiaip ar taip, truputį pasimokino iš Europos proletariato revoliucijų bei sukilimų. Jinai tat ir pasiryžo išanksto užkirsti kelią revoliuciniam bruzdējimui šioj šalyj, su šaknimis tą judējimą išrauti pirma, negu jis gaus progos išsivyrauti. Štai kodel Amerikos kapitalas suorganizavo milionines govēdas baltaskraisčių kukluxų; štai kodel jis užsiundē kukluxus ne tik ant revoliucinių darbininkų, bet ir ant paprasčiausių darbo unijų. — Pradējus Amerikos kapitalui kampaniją prieš 8 valandų darbo dieną ir už darbo mokesčio numušimą, Ku Klux Klanas virto veikliausiu buržuazijos talkininku.

Amerikos fašizmas-kukluxizmas, tiesa, skiriasi nuo europinio fašizmo dar ir tuom, kad jis skaldo šios šalies darbininkus pagal religijos ir tautybēs linijas. Jis, pasivadinęs "tikrojo amerikonizmo" apaštalu, veda karą prieš katalikus, juodukus ir žydus; baltuosius "tikruosius" protestonus amerikonus jis kursto prieš kitatikius, kitaspalvius ir ateivius. Stengiasi suardyti ir taip dar nekokią klasinę vienybę Amerikos rankpelnių, idant kapitalui butų lengviau su jais apsidirbti.

Bet kukluxizmas, suprantama, amžinai taip nedarys. Kaip tik žymiai paaštrēs darbininkų kova prieš kapitalą, Ku Klux Klanas išbrauks iš savo programos karą prieš katalikus (kurių Amerikoj yra kokie 35 milionai); jis, laikui bēgant, užims kiek švelnesnę poziciją ir linkui juodukų; ir stengsis po savo vēliava sumobilizuoti buržuaziniai-sąmoningus gaivalus iš katalikų ir juodukų prieš bendrąjį kapitalo priešą, prieš klasiniai sąmoningus ir kovojančius darbininkus.

O vis delto sekamas laipsnis Amerikos valdžioje dar nebus fašizmas, bet "kairysis" buržuazinis blokas. Tačiaus apie tai kitą kart pakalbēsime.

V. Tauras.

APŽVALGA

LINKĒJIMAI SLA. SEIMUI.

"Vienybē", birbynē patriotinēs "pynacų" politikēs, graudžiai pypčioja, kad Susivienijimas Lietuvių Amerikoj dar negana "lietuviškos dvasēs". Savo linkējimuose SLA. seimui jinai perša, kad "Susivienijimo konstitucija butų padaryta **tik lietuviam".**

Atžagareiviški "Vienybēs" pūliai taip jai išēdē akis, jog jinai nemato nē to, kad ir dabartinē Susivienijimo konstitucija "padaryta lietuviam".

Ką "Vienybē", ištikrųjų, nori pasakyti, tai kad Susivienijime nebutų vietos lietuviam pažangiem darbininkam; kad jame galētų bosauti tik vienybiniai papliauškos ir žiupsnelis atžagareivių biznierių.

Savo linkējimus Susivienijimo seimui "Vienybē" išanksto prirengē. Brooklyniškēj SLA. kuopoj "vienybiečiai" dar už poros mēnesių prieš seimą pravarē sumanymą: kad seimo delegatais galētų būti tik Amerikos piliečiai, išbuvę Susivienijime ne mažiau, kaip penkerius metus.

Reiškia, "vienybiečiai" užsimojo atimti balsą milžiniškai didžiumai paprastų Susivienijimo narių; jie kēsinosi tą didžiausią lietuvių susišelpimo organizaciją suvaryti į rankovę keletui senųjų ir "ištikimųjų" viršylų.

Bet, matyt, dabartinis S. L. A. seimas padžiaus po tvora ir tą širvydinį skarmalą. Todel "Vienybē" ir nerimauja.

Ko seimui, ištikrųjų, reikētų linkēti, tai kad jis padarytų Susivienijimą tikrąja susišelpimo organizacija plačiųjų minių lietuvių darbininkų, o ne pridēčku prie purvinos atžagareivių politikēs.

TAUTOS TURTAI.

Lietuvos klerikalam pasigrobus valdžios ēdžias, "Draugą" apēmē begalinis veršio entuziazmas. Jis nesuranda jau nē žodžių, kad tinkamai nupiešt puikumus lietuvių tautos, kuri užaugino klerikalizmui tokius ilgus ragus. Girdi,

"mūsų tautos dvasios turtai, proto gabumai, valios stiprybē, širdies jautrumas, yra tikri deimantai, kurie šimteriopai brangesni už auksą... Lietuva ir lietuvių tauta turi išminties didelius gabumus, turi protēvių paliktą sveiką dorą, širdies meilę, dainų poeziją, darbštumo ir kantrybēs jēgą".

Na, ir kaip čia nešlovinti tautą, kuri nusilenkē prieš klerikalų šampolus ir durtuvus; kuri apsileido kunigīnēmis dielēmis, čiulpiančiomis žmonēm paskutinius gyvybēs syvus!

O vis tik apsirinka tie reakcijos apuokai, manydami apie lietuvių tautą, kad ir "šuva kariamas papranta". Lietuvos darbininkai ir skurdžiai valstiečiai nēra tokiu šunim. Jie, kad ne nukąs, tai nukirs klerikalinę kartuvių virvę; ir pagriebs savo nevidonam už gerklēs taip, kad tiem ponam liežuvis iki žemei išlįs.

Tuomet užsibaigs ir kuniginēs litanijos apie "auksinę" lietuvių tautos "kantrybę", o pasipils prakeiksmai prieš tą pačią lietuvių tautą.

KLERIKALIZMO USNYS.

Per ilgus laikus, berods, kunigija įauklējo mulišką kantrybę miniom Lietuvos vargšų valstiečių ir darbininkų; per šimtmečius jie kalē į darbo žmonių širdis ir galvas paklusnumą ponam. Bet paskutinių laikų įvykiai skubiai rauna tas kunigines usnis iš skurdžių dvasios, ir žiebia ugnį proletarinēs revoliucijos.

Lietuvos proletarai ir pusproletariai, vadovaujami komunistų, dieną ir naktį kasa dinamitą po sostais šmugeliškų aukso veršių. Ir tas dinamitas sprogs anksčiau, negu įsivaizdina Lietuvos darbininkų galabintojai.

ĮSPUDŽIAI S. L. A. SEIMO

Rašo V. Andriulis.

Strimaitis atsinešē didelį krepšį. O Jonas žemantauskas, pasižiūrējęs į jį sako:

—Gal šērų atsinešiai?

Strimaitis tarsi negirdi.

—Šērų turi?—Vēl klausia žemantauskas.

Strimaitis užraudo, bet susigriebęs atsakę:

—Jei nori, pirk.

žemantauskas matomai užmiršęs, kad Strimaitis yra stambiųjų šulų Liet. Ats. Bendrovēs, juokavo apie šērus, o Strimaičiui mat nesinori, kad kas primintų apie šērus.

P-as Strimaitis rašinēja "Sandarai".

—Ar negalējote gauti geresnio redaktoriaus "Sandarai"? klausiu jį.

—Tai mat, chicagiečiai ir pittsburghiečiai rekomendavo A. Tulį. Aš jo nepažįstu,— atsako jis.

—O kodel jūs nējote redaktoriauti?—klausiu.

—Nēra pinigų. Už $40 aš nedirbsiu, — sako jis. Turiu šeimyną. Reikia žiūrēti savęs.

Tulas Nenson įdējo savo "feisą" viename vietinių dienraščių ir paskelbē, kad SLA. turi 100,000 narių ir virš $5,000,000. žinoma, tai didelis blofas.

Matyt, ant Redington viešbučio manadžeriaus tas blofas nepadarē įtakos. Svetainę davē visai prastą. Maža, ankšta, tamsi. Visokių baldų pilni kampai.

Storų, dideliais pilvais, riebiais kaklais delegatų yra gerokas skaičius. Tamas Paukštis (iždininkas) bene visus pralenkia. Netoli jo Gegužis. Šitie storieji geriausia pasitinka įnešimą "eiti valgyti". Visas darbas jiems nuobodu, nuobodu.

Kas matē John L. Lewis'ą vedant susirinkimą, tam Gegužio pirmininkystē tik kopija.

Laike pirmos sesijos kalbējo visa eilē "senų darbuotojų", kurie dabar pasižymi sēdējimu.

Visi jie skundžiasi ir didžiuojasi, kad kada tai buvo persekiojami, metami iš Susivienijimo. Juokas klausant tų pasididžiavimų žinant, kaip dabar elgiasi su komunistais.

Moterų ir merginų irgi yra delegatais. Draugē Jeskevičiutē yra visų gabiausia.

Valdančioji klasē prielankiai šypsosis tam visam, kas tik bent kuomi prisideda prailginimui josios galybēs.

Keir Hardie.

TURĒTŲ RAUSTI, O NE ŠAIPYTIS

Amerikos tautininkų ir socialistų laikraščiai vienas po kitam piktai tyčiojasi iš Pirmgegužinēs Kauno darbininkų demonstracijos ir iš jų areštų.

Dabar "Laisvei" atējo įdomus Komunistų Partijos Kauno Komiteto atsišaukimas, kuris pažymi, kokią gēdingą rolę vaidino socialdemokratų vadai tą dieną. Mums rodos, kad Amerikos socialistam reikētų rausti, o ne šaipytis, jeigu jie nebūtų galutinai sušunēję; jeigu jie nebūtų to paties kontr-revoliucinio milo šmotai, kaip ir jų kauniškiai broliai socialdemokratų vadai.

Kauno draugų atsišaukimas šitaip skamba:

"Į Laisvę Areštuotus Demonstrantus!

"Draugai ir draugēs! Lietuvos buržujai ir buožēs tikēdamiesi galutinai sutruškinti darbininkų galybę, uždraudē švęsti 1-os Gegužēs darbininkų kovos šventę. Vieton darbininkų kovos šventēs jie paskelbē medžių sodinimo tautinę šventę. Jie manē, kad taip lengvai be pasipriešinimo ir praeis tas, kad darbininkai eis švęsti sykiu su darbininkų prakaito gērikais, nors dar jaunais, bet jau daug darbininkų kraujo prigērusiais Lietuvos buržujais ir kapitalistais.

"Vienok jie apsivylē. Negelbējo nē socialdemokratų vadai, kurie kiek galēdami pasidarbavo, kad pakenkus darbininkams. Matydami darbininkų veržimąsi į gatvę, s.-d. vadai išsijuosę lakstē po ministerijas, prašē žvalgybos, kad jiems leistų pasivaikščioti "paspaceruoti" po gatves. Valdžiai neleidus, s. d. vadai patys pranešē žvalgybai, kad ji būtų rami, nes jie (soc.-dem.) demonstracijų nedarysią,o busią namie arba eisią medžių sodint. Taip ir padarē. Nežiurint eilinių savo narių priešinimosi ir reikalavimo dalyvauti demonstracijoj, vadai pastatē ant savo. Jie viešai užgynē s.-d. darbininkams dalyvauti demonstracijoj.

"Bet, nežiurint visų kliučių, įvyko skaitlinga demonstracija. Darbininkų masēs išējo į gatves. Net soc.-dem. eiliniai nariai, tyčiodamiesi iš savo vadų ir keikdami juos, ējo į gatves, stojo po Raudona Vēliava ir demonstravo kartu su visais darbininkais ir darbininkų jaunuomene.

"Gatvēse darbininkai aiškiai pamatē, kas yra jų reikalų tikras gynējas ir visada stovi jų reikalavimų pryšaky—tai Lietuvos Komunistų Partija. Po jos vēliavom ir obalsiais ējo per visą Kauno centrą tūkstantinē darbininkų demonstrantų minia.

Revoliucijos laisvēs dainos skambējo nuo "Liaudies Namų" iki "Soboro". Ties Soboru ramius beginklius demonstrantus sutiko smarkiais šuviais lietuviški žandarai. Jie puolēsi kaip tigrai. Beginklę minią išvaikē su pagelba švino ir nagaikų. Virš šimto, daugiausiai vaikų ir moterų, suareštavo, sumušē ir sugrūdo į kalējimų urvus.

"Areštuotus žiauriai kankina.

"Draugai! Buržuazija visa tai padarē už tai, kad darbininkai nenorējo Lietuvos buržujų išgalvotos šventēs švęsti, o šventē savo ir kartu viso pasaulio darbininkų kovos šventę. ... jie dabar kankinami ... boje, nokinami badu ir ... sēdēti savaites ar mēnesius kalējime.

"Draugai! Nepasiduokime buržujams ir jų tarnams. Reikalaukime kuogreičiausiai paliuosuoti visus areštuotus per demonstraciją.

"Į laisvę areštuotus!

Šalin buožių valdžia, draskanti darbininkų kūną!

Šalin kruvini ir akli Lietuvos žandarai!

Šalin paklusnūs ir ištikimi buržujų šunes—socialdemokratų vadai!

Tegyvuoja vienintelē darbininkų reikalų gynēja Lietuvos Komunistų Partija!"

Liet. Kom. Partijos Kauno Komitetas.

V. Žalionis.

MUSŲ KRITIKA IR MASINĒS KRITIKOS REIKALAS.

Tąsa

2. Delko Reikalinga Apeliuoti į Mases?

Taigi vēl stoja klausimas, kokia turi būti proletarinēs raštijos kritika? Plačiau teoriniai bei praktiniai šiame straipsny tos kritikos klausimą negvildensime — tai reikalauja atskiro nuodugnaus straipsnio rēmų. Vieną dalyką, prie kurio mums reikalinga eiti, čia norime iškelti — tai **reikalingumą** proletarinei raštijai **kritikos** ne tik iš tų draugų, kurie tokiu ar kitokiu būdu patys dirba literatūros darbą, ne tik mūsų rašytojų, redaktorių, laikraščių bendradarbių, bet ir **plačių paprastų darbininkų masių.**

Proletarinē literatūra gali nuosakiai augti ir bujoti tik nuolatiniame kontakte rašytojo su darbininkų masēmis. Proletarinei raštijai s v e i k i a u s i a būtų, jei r a š y t o j a s pats betarpiai būtų kartu **fabriko darbininkas**, pats gyventų kasdieniniu darbininko gyvenimu, ir jei tiesioginiai tokio rašytojo kritikai būtų pirmoj eilēj jo bendrai, darbininkai. Tačiau šiandien dar mes nevisiškai galime pasiekti tokio rašytojo tipo, kadangi literatūros darbas reikalauja tam tikro prisiruošimo, kas darbininkui fabrike dirbant ne taip lengva pasiekti, o darbininkas pasiekęs to, prasilavinęs — neapsakomai stokuojant pas mus prasilavinusių darbininkų kitokiam darbui: organizaciniam, laikraštiniam ir tt.—nejučiomis atsitraukia nuo paprasto gamybos darbo, tapdamas t. v. proletariniu inteligentu. Man menkai težinoma Amerikos musų proletarinių rašytojų padētis, bet imant mūsų draugus Rusijoj mes panašų vaizdą matome. Daugumą sudaro komunistai studentai, kilę ir buvę seniau darbininkai. Baigę mokslą retas kuris atsidurs vēl prie paprasto darbo: darbininkų organizacija duoda galimybēs jiems mokytis, kad paskui sunaudojus juos platesniam organizaciniam, propagandiniam ir kt. darbui. Be to mes matome vieną kitą komunistą inteligentą, kurie kaipo komunistai gali ir nemažai užsitarnavimų turēti, tačiau paprastam gamybos darbe visiškai ... buvę. Suprantama, toksai rašytojas ga... neblogai rašo, tačiau rašinys gaunasi kai ... perdaug abstraktus, atit... kęs nuo gyvo darbininkų gyvenimo, savo forma ... kiai paprastam darbininkui ... įkandamas. O net ir ... mūsų rašytoją, kuris ... visa kuo yra darbinin... mes negalime perdaug ... alinti, nes ligi šiol ... išimčių reiškēsi tai, ... darbininkas pradējęs ... mokinosi visuomet iš ... žuazinių rašytojų, stengēsi jiems pamēgdžioti, ... siduodavo jų įtakai, ... damas savyje tikrai ... tarinius literatūros ... Pamēgdžiodamas form... kai kada ir turiniu buržua... ziniems rašytojams, jis ... pasidarydavo kitai ... ninkų masei apysvet... atitolęs, negyvas.

Iš viso šito sektų ... kad mūsų rašytojams ... tų metus viską eiti į ... pasidaryti eiliniais gamyb... darbininkais, gyventi ... masēmis. Be abejonēs, ... būtų mūsų proletarinei ... tijai sveikiausia; tačiau ... nemaža ir kliūčių tokiam ... žingsniui, ir, svarbiausia, ... nuo pačių rašytojų pri... sančių. Kai kurias jų ... nurodēme, būtent, kad ... letarinis rašytojas yra ... sų pirma proletarinēs ... menēs, organizacijos, ... jos narys, ir kaipo toks ... privalo dirbti tą darbą, ... kį jam pastarosios nus... Iš kitos pusēs — kiek ... neįtartų mane dr. ... rietis (žiur. jo stra... "Proletarinis menas ... ten pradedamas" ... metų "Vilnies" No. ..., ... aš būk norįs atitrau... rašytoją nuo kasdien... gyvenimo — reikia pa... ti, kad mūsų pradedan... (o mes visi toki esam) ... šytojams reikalinga daug ... labai daug mokintis, ... kintis ne tam, kad pa... džiojus buržuaziniems ... šytojams, bet tam, kad ... naudojant buržuazinēs ... ratūros pasiekimus, ... rašyti taip, kad gautųsi ... kalas visų pirma gilial ... letariniai komunistinio ... nio, o be to, kad tai ... tikrai meno veikalas, ... kuris pajēgtu sužadin... organizuoti darbinin...

(Tąsa ant 5-to pusl.)

PASIKALBĖJIMAS DARBININKO SU KUNIGU.

—Sei, kunige. Kodel tu anądien vėžlinėjai po stubas ir turėjai į priešakį susegtą kalnierių?

—Blogi poteriai, Jonuti. Tiek daug priviso bedievių, kad jeigu bažnyčioj kepurę mestum, tai šiur bedieviui pataikytum.

—Tai ką tas turi bendro tavo kalnierium?

—Ot, čia ir glūdi visa paslaptis. Veizėk, svietas taip ištvirko, kad kolektos visai nebeduoda. Kaišiosi, kaišiosi sėtuvę po nosimis ir ką, tu manai, randi sėtuvėj?

—Nagi, na?...

—Vietoj dešimtukų, randi pusę sėtuvės guzikų bei iš fandrės pririnktų rundinų blekučių. Tai ištvirkimas, Jonuti.

—Kas man darbo, ką tau parapijonai sumeta — dešimtukus ar blekutes. Čia klausimas eina apie po gerkle susegtą kalnierių.

—Taigi ve, Jonuti. Prieš velykas sėdžiu spaviednyčioj, o griešninkų su penkdolerinėmis kaip nebuvo, taip ir nėra. Sumaniau pats pereiti per parapijonus, iškolektuoti penkines ir raginti prie velykinės išpažinties. Bet... ar tu žinai, ką aš pastebėjau?...

—Na, na?...

—Nagi, vierysi, Jonuti, ar ne, bet kaip tik pabaladoji į duris, o parapijonas, pažiūrėjęs pro rakto skylutę, pamatys, kad už durų stovi kunigas, tai nors ir stubą sugriauk—never tave įsileist į vidų.

—Šitaip?... Nabagėlis tu...

—Taigi ve. Aš senas vilkas ir išgudrėjau. Apsivelku paprastu siūtų, užsidedu kalnierių, naktaizą, bakselį į ranką ir einu per stubas.

—Ar tada įsileidžia?...

—Šiur. Mano, kad burdingierius burdo jieško. O kada įeini į vidų, tai nesikęsdami išmeta dolerinę kitą.

—Reiškia, kad krikščionybė baigia dvėsti ir žmonės nuo jos bėga nosis užsiėmę.

—Taip, Jonuti. O tai vis tie prakeikti bedieviai kalti

—Ne bedievių kaltė, kunige, bet jūsų pačių purvini darbai stumia žmoniją nuo jūs, o progresas traukia ją iš Romos trusto nagų.

—Tegul žmonės atiduoda, kas dievo—dievui, o kas ciesoriaus—ciesoriui ir lai sau sprandus nusisuka, bėgdami paskui progresą. Bet visa bėda, kad jie visai pradėjo nesiskaityti su kunigais ir dievu.

—Reiškia, tik jūs norite gyventi, a?...

—Kaip ten nebūk, Jonai, bet man vakar pasitaikė geras giliukis.

—Argi?...

—Jesar. Pataikiau įrioglyti į vieną lietuvišką "spykyzę". Kaip tik pamatė, kad kunigas, tuoj, brace, doleriai tik šliaužia į mano delmoną. Merginos net po dešimkę išmetė. Ot kur geri katalikai!... Viso išsinešiau net šešiasdešimts doleriukų; net akys nušvito, vaikine.

—Tai tokie jūs esate dievo tarnai?...

—Na, o kas čia blogo?... Tame juk nėra jokio ištvirkimo.

—Norėčiau žinoti, ką jūs ištvirkimu vadinate... Ar tą, kas palaiko ištvirkimo įstaigas, ar tą, kas pinigų jums neduoda?...

—Kas man galvoj, ką jie palaiko, bile tik išpildo dievo prisakymą, kur pasakyta: "Atiduok dešimtinę iš pilno, iš tikro".

—Tai išeina taip, kad didžiausi niekšai, vagys, paleistuviai ir kiti draugijos išmatos, jei tik turi pinigų, tai skaitosi gerais žmonėmis. O žmogus teisingas, kuris auklėja šeimyną, kad ir karščiausiai tikėtų į dievą, vienok jis negali būti geru, nes neturi pinigų ir bus priskaitytas prie bedievių. Tai ve kas griauja jūsų tikėjima ir veja žmones nuo bažnyčios.

—Žinai, Jonuti, kad ir kunigai nori gyventi. Jie turi imti ten, kur gauna ir neklausinėti, kaip tie pinigai uždirbti. Čia ne kunigus reikia kaltinti, bet surėdymą.

—Ar šitaip?... Surėdymas kaltas... Bet kokiems paraliams jūs už ta surėdymą galvas guldote?... Kam slopinate revoliucinių darbininkų pirmyneigą?... Kam statote visokias pinkles tiems, kurie nori pakeisti šį surėdymą geresniu?

—O kokį gi roju Rusijos kunigai turi bolševikų surėdyme?...

—Ar tai tik kunigai skaitosi žmonėmis? Tik jie privalo gyventi ir gėrėtis gyvenimu, o pati žmonija, kuri viską pagamina, turi kesti didžiausia skurdą? Tai šitaip jūs žiūrite į žmones ir artimo meilę?... Tai tokie vadovai esate? Bile tik jūsų pilvas pilnas, o kiti lai dvesia badu. Taip... Pažįstame mes jus. Netrukus pažins jus ir visa žmonija, ir nieko stebėtino nėra, jei žmonės vietoj dešimtuko įmeta blekutę ar užsikiša prieš jus duris.

—Aš čia perdaug išsiplepėjau, Jonai. Tik tu, susimildamas, niekam nepasakok. Mat, aš ant linksmumo šį ryt išmečiau porą čerkelių du syk varytos naminėlės. Kitą kart būsiu atsargesnis. Sudiev, Jonai.

—Gerai, kunige. Aš tuoj į laikraštį paduosiu.

—O aš laikraštį patrauksiu į teismą už mano šlovės plėšimą.

—Ar dar ir pas tokį kunigą randasi kokia šlovė?

—O kaip gi? Tu manai, kad kunigas iš kelmo išspirtas? Dievo tarną nevalia peizoti.

Sebas Vincas.

Drg. Wicks Teismabutyj Sukirto Savo Užpuolikus

Suareštuotas Philadelphijos darbietis kalbėtojas uždavė per nosį plieno trusto tarnam.

PHILADELPHIA, PA.— Darbininkų piknike suareštuotas už pavadinimą prez. Coolidge streiklaužiu darbietis kalbėtojas, drg. Wicks, uždavė gorai per nosį kapitalistų sargams—policijai ir plieno trusto atstovams, kuomet jį kamantinėjo tikslu, kad nustatyt kaucijos sumą. Policijos teisėjas Dugan iš sykio pradėjo duoti pamokas, kaip išmintingas ir doras esąs prezidentas Coolidge. Reikia pažymėti, teisėjas tik ką buvo sugrįžęs iš Clevelando republikonų konvencijos, kur jis dalyvavo kaipo Pennsylvanijos delegatas ir gelbėjo nominuoti Coolidge'ių.

Teisėjas — Partizanas.

Drg. Wicks greitai pertraukė Dugano pamokslą, pastebėdamas, kad teisėjo nuomonė apie Coolidge'ių aiškiai parodo jį esant dideliu Coolidge'iaus šalininku, partizanu, todel teisingas bepartyvis nuosprendis negalima būsią padaryti šiame dalyke. Jis taipgi prisipažino vadinęs Coolidge'ių streiklaužiu ir būtų dar aršiau apie jį kalbėjęs, jeigu prakalbos būtų buvę nepertrauktos; jis nurodė, kad Coolidge'ius esąs bemokslis Naujosios Anglijos politikierius ir tik nelaimės kėliu patapęs prezidentu. Drg. Wicks spyrėsi, kad jis turėjo pilną teisę kritikuoti Suv. Valstijų prezidentą ir kenkti jo išrinkimui antru sykiu, taipgi niekas neturėjo teisės pertraukti jam tokios prakalbos.

Blogdariai.

Detektyvas ir vienas policistas, kurie suareštavo Wicks'a, buvo čia pat teismabutyj ir liudijo, kas buvo kalbėta, o ant galo pareiškė, būk Wicks'as kurstęs žmonėse maištą atakomis prie prezidentą.

Atsakydamas policistams, d. Wicks paaiškino jiems, kad nei vienas jų neturi pakankamai inteligentiškumo cenzuruoti politinį susirinkimą, o jeigu kokia blogybė buvo papildyta, tai jie patys yra tame kaltį. Jis nurodė, kad policija buvo kaltą už daug dalykų, būtent, už ardymą viešo susirinkimo, neteisingą areštą, užpuolimą ir mušimą minios, ir vagystę,—neleidžiant žmonėms susirinkti nuo žemės savo maisto bei kitų daiktų.

Turi tiesę, bet negalima jos naudoti.

Didelė minia žmonių buvo susirinkusi teismabutyje ir visi jie simpatizavo drg. Wicks'ui. Vėliaus, kuomet kaucija buvo nustatyta, teisėjas sakė Darbininkų Partijos nariams, kad jis turėjęs teisę stoti už prezidentą, o Wicks nemandagiai elgėsi su juo, sukirsdamas teisėjo pastabas taip dideliu įnirtimu. Jis taipgi pripažino, kad Wicks turėjo teisę kritikuoti Coolidge'ių kaip jis tik norėjo, bet, kaip pastebi "Daily Worker", jis turėjo kalbėti apie tai tik pats į save.

Nesijuokite

Visur stotyse, ant sienų, tvorų, stulpų, vežimų ir kitų galų matosi didžiausi skelbimai:

"Važiuokite pajūrin, maudykitės nuo ryto iki vakarui, kepinkitės ant saulės, nes labai sveika".

Žmonės skubinasi pajūrin ir perdien kepina savo kailį taip, kaip arabai saulės spinduliais kepina blynus.

Sveiku pasijunta tada, kada jau kailis apdega ir skūra pradeda smukti.

Sveika! Bet visa bėda tame, kad negalima nei pakrutėti, nei pagulėti.

Čia vėl pasirodo tose pačiose vietose didžiausi skelbimai:

"Nuo saulės apdegimo geriausi vaistai! Kiekvienas saule apdegęs neprivalo kankintis, turi nusipirkti šių vaistų, ištepti savo nuplikintą, apšutintą kailį, nes labai sveika".

Žmogus eina aptiekon, perka vaistų, tepa tą patį savo kailį, kurį jis vakar tyčia saule kepino, kad galėtų nors kiek pajudėti.

Ir vienaip elgiantis ir kitaip elgiantis labai sveika, tik.... ne sveikatos ieškotojui..,

Paėmiau laikraštį ir skaitau skelbimą:

"Jeigu jautiesi nesmagiai, jeigu darbe pavargsti, pradeda galva skaudėti, ateik pas mane, o aš tau pritaikysiu gerus akinius ir būsi sveikas".

Nuėjau. Pasodino kedėn, pažiūrėjo į akis ir pasakė:

"Būtinai turi įsigyti penkias poras akinių".

Pamislijau: visgi progresas. Bezdžionė, norėdama geriau matyti, buvo pusę tuzino akinių įsigyjus, o dabar daktaras man liepia tik penkias poras.

Bet visgi užklausiau, kodel taip daug turiu įsigyti, tai ve kokį atsakymą gavau:

"Viena pora skaitymui ir rašymui, kita — vaikščiojimui, trečia — valgymui, ketvirta — miegui ir penkta visuomet kišeniuje laikyti".

Liepiu padaryti penkias poras akinių ir užsimoku po dvylika dolerių už kiekvieną porą...

Kada apleidžiau daktarą, tai pamislijau: kažin kuriam bus sveikiau — man, užmokėjus 60 dol., ar daktarui gavus tą sumą?...

* * *

Nuėjau dirbtuvėn. Tuščia, tik bosas vaikštinėja. Klausiu, ar galima darbą gauti. Tuojau liepia dirbti. Padirbėjus pusdienį, bosas prasitaria, kad jo darbininkai senai streikuoja.

Metu darbą ir bėgu unijos raštinėn paklausti, ar ištikro ten streikas. Raštinė uždara.

Ant rytojaus skambinu unijos raštinėn. Sekretorius atsako, kad jis nieko nežinąs, ar ten yra streikas, ar ne. Liepia vėliaus paskambinti, kada bus pirmininkas.

Skambinu vakare ir klausiu pirmininką apie streiką. Gaunu atsakymą:

"Aš nieko nežinau ir negaliu patirti. Surask kelis darbininkus, kurie pirmiau toje dirbtuvėje dirbo, atsiųsk juos pas mane, tai aš patirsiu ir tuomet tau pranešiu, ar ten yra streikas, ar ne".

Pasitraukęs nuo telefono prisiminiau labai seną nuotikį. Lietuvoje apsėdo mane blusos. Nors buvau geras patriotas, bet ir lietuviškų blusų negalėjau pakęsti. Tuom tarpu pasipainiojo toks tai praeiva ir pasiūlė miltelių nuo blusų. Nudžiugau ir net už visą rublį nusipirkau. Bet užmiršau praeivą paklausti, kaip tuos miltelius vartoti. Bėgau tris verstus ir pasivijęs paklausiau, kaip blusoms duoti tuos miltelius. Praeiva nusišypsojo ir paaiškino:

"Pagauk blusą, pražiodyk ir į nasrus miltelių įpilk, tai blusa tuojaus kojas pakratys, nusigalabins".

Mat, jis jau turėjo kišeniuje mano rublinę, todel tokį man patarimą davė.

Unijos viršininkai taipgi turi mano mėnesinę duoklę, todel taip rūpinasi mano likimu.

* * *

"Tėvynės" redaktorius Vitaitis savo laikais gavo provokatorišką laišką, kuriame pasakyta, kad jis būsiąs jėga prašalintas, tai tuoj laikraštyj visą išspausdino ir pridūrė, būk komunistai kėsinasi ant jo gyvasties.

Dabar vėl iš Newarko siuntinėjami laiškai, kuriuose piešiama Vitaičio "nuopelnai", bet nežinia kodel jis tų laiškų "Tėvynėje" neišspausdina ir nepasako, kad ir čia komunistų darbas...

J. Sveikauskas.

MUSŲ KRITIKA IR MASINĖS KRITIKOS REIKALAS

(Tąsa nuo 2-ro pusl.)

smus ir sąmonę, ir, pagaliaus, kad jis būtų pilnai **juodidesnėms darbininkų masėms** suprantamas, aiškus, įdomus ir savas — vienu žodžiu, kad tai būtų tikras **proletarinės** literatūros veikalas. Tas viskas reikalauja iš proletarinio rašytojo mokytis, mokytis ir dar kartą mokytis ir ne tiek bendro mokslo, net ne tiek specialiai mokslo apie literatūrą ir meną, kiek, svarbiausia, **visasryčio proletarinio, komunistinio, marksistiniai-leninino mokslo.** O toksai mokslas pasiekiamas ne tiek pasiskaitymu liuosu nuo darbo laiku knygų ir brošiurų, kiek aktingu dalyvavimu visapusėje darbininkų klasės kovoje ir darbe.

Visa širdžia reikėtų sveikinti toksai žmogus, kursai ir dirbtų fabrike, ir aktingai dalyvautų visapusėje darbininkų kovoje, ir visasryčiai mokintųsi, ir dar prie šio viso **turėtų galimybės rašyti,** kurti, kas kaip žinome reikalauja irgi be galo daug laiko ir energijos. Tokį universalinį rašytoją mes šiandien vargu ar bent vieną rasime, o jei ir rasime, tai visgi neužtenkamam laipsny, ir todel, mano nuomone, privalome siekti to, kas šiandien pasiekiama, t. y. kreiptis mūsų proletarinės literatūros reikalais į **plačių darbininkų masių kritiką.**

(Bus daugiau.)

"Darbininkų" Paminklas Wilsonui

ŽENEVA. — Imperialistai įkurė naują skyrių prie tautų sąjungos, kuris yra neva darbininkų biuras. Dabar šis skyrius lyg pasityčiodamas iš tikrosios darbininkų klasės, skelbiasi statysiąs paminklą Amerikos mirusiam prezidentui Wilsonui.

Paminklas būsiąs pastatytas šio skyriaus naujame name. Bus bandoma gauti darbininkų pritarimas Amerikoj ir kitose šalyse.

KĄS BUS BIRŽELIO 29 DIENĄ LESTER, PA.?

Ogi didelis piknikas, rengiamas "Laisvės" naudai, įvyks nedėlioj, 29 birželio (June), 1924, Kišono giraitėj, 3rd Ave., Lester, Pa. Pradžia 10 val. ryte. Įžanga dykai.

Gerbiami Chesterio, Philadelphijos ir apielinkės lietuviai, malonėkit atsilankyti į šį pikniką ir tuomi paremti "Laisvę" kovoje su kunigu Petkum. Bus puiki muzika, įvairių žaislų, skanių užkandžių ir gėrimų.

Kviečia ALDLD. 30 kp. ir LMPS. 81 kuopa.

(150—153)

LINKSMAS PIKNIKAS

Rengia ALDLD. 16 kuopa

Įvyks Nedėlioj

29 Birželio-June, 1924

BAYONNE PARKE
kampas 50 St. ir Boulevard
BAYONE, N. J.

Gerbiamieji! Kviečiame visus atsilankyti, o busit užganėdinti, nes dalyvaus įvairių tautų žmonės. Bus įvairių gėrimų, kaip tai alaus, pieno, arbatos, maslionkų, sodės ir kitokių gėrimų ir įvairių užkandžių. Bus gera muzika.

Rengėjai.

Pasarga. Važiuojant iš Hoboken, Jersey City Heights ir Jersey City reikia imti karus Jackson Ave. ir Greenville, su užrašu ant kampo "Bayonne" ir važiuoti iki 50th St., ten išlipti ir paeiti 3 blokus po dešinei.

(151—152)

JEIGU NORITE, KAD JŪS BIZNIS AUGTŲ, TAI GARSINKITĖS "LAISVĖJE"

VIŠTŲ MARKETAS.

Mes visuomet Turime šviežių ir skanių viš-ų žemiausiom kainom. Teisinga voga. Mes jums iš-valysim vištas

Pirkite Jaunas vištas subatomis ir nedėliomis.

Sanitariškos — Švarios — Šviežios — Pigios.
Daugybė įvairių gyvų paukščių Kalėdoms.
LITHUANIAN-AMERICAN POULTRY MARKET
420 Keap Street, near Grand Street,
BROOKLYN, N. Y.
New Yorke — 248 Bowery.

"DARBININKIŲ BALSAS"

Leidžia Lietuvių Moterų Progresyvis Susivienijimas

Išeina prieš pirmą kiekvieno mėnesio.

PRENUMERATOS KAINA METAMS 2 DOLERIAI.

Tai yra labai interesingas ir pamokinantis žurnalas. Jame telpa apmėsymas viso tarptautinio moterų ir abelno darbininkų judėjimo. Daug talpinama eilių ir apysakų. Kiekvienas, norintis smagių ir pamokinančių pasiskaitymų privalo užsirašyti "Darbininkių Balsą". Ypatingai moterys privalo skaityti, nes daug moterų klausimų gvildenama jame.

"DARBININKIŲ BALSAS"

46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

Kaip Žmogus Sutvėrė Dievą

TAI YRA PUIKI NAUJA KNYGA.

KIEKVIENAS PRIVALO PERSKAITYTI JĄ.

Knyga parašyta gero religijos žinovo
ŽARĖNŲ VINCO

Ši knyga buvo bandoma išleisti Lietuvoje, bet Lietuvos buožių ir kunigų valdžia konfiskavo ją.

TURI 150 PUSLAPIŲ.
Kaina drūtais audimo viršeliais 75c.
UŽSAKYMUS SIŲSKITE:

"Laisvė" 46 Ten Eyck St. Brooklyn, N. Y.

IŠ S. L. A. SEIMO

WILKES BARRE, PA.—Atidarius antrą sesiją, prez. Gegužis perstatė miesto majorą Danniel Hart.

P-as Hart pasakė seną pasakaitę apie tai, kaip Amerika kariavo už "demokratiją", taipgi pasakė, kad lietuviai geri. Daugiausia kalbėjo apie alų. Matyt, jis mano, kad geriausia galėsiąs patenkinti delegatus kalba apie alų. Ir reikia sakyti, kad keliolika delegatų garsiai plojo. Ypač garsiai plojo storais pilvais ir storais kaklais delegatai.

Kilo diskusijos delei skyrimo įvairių komisijų. Drgg. Bulota ir Mizara kalbėjo už rinkima komisijų. Tautininkai laikėsi už skyrimą.

Dr. Klimas sakė, kad negalima rinkti, nes jiš nepažįstąs žmonių, tai nežinąs už ką balsuoti. Eita prie balsavimo. Sulig prez. Gegužio paskelbimo, už skyrimą balsavo 75 prieš 52. Bet daugelis delegatų sako, kad prezidentas "pergreit" suskaitė balsus. Paskui nugirdau, kad p. Liutas kalbėjo p. Strimaičiui apie kokią ten "švarią konspiraciją".

Pastebėjau, kad Grigaitis, Gegužiui einant į duris, pribėgo prie jo ir ką tai sakė. Pasiteiravau arti stovinčio delegato, ką Grigaitis sakė prezidentui. Delegatas atsakė:

—Tas barzdotas žmogus sakė, kad "pirmą mūšį jau laimėjome".

Vadinasi, Grigaitis, kuris tiek daug kalba už demokratiją, džiaugiasi, kad atimta delegatams teisė išsirinkti komisijas.

Prez. Gegužis paskyrė komisijas. Į balsų skaitytojus įeina d. Metelionis ir A. Praskevičius. Į laiškų ir aukų priėmimo komisijas d. Jeskevičiutė, p-lė M. Baldauskiutė ir p-lė Draugeliutė. Į maršalkas d. Gelvickas ir Kišonis.

Delegatas Mikalauskas siulė pasiųsti užuojautą Lietuvos liaudininkų partijai. Bet ir del. Vitaitis pasipriešino, aiškindamas, kad reikia priimti užuojautą ne vienai kokiai partijai, bet visiems pažangiems, net ir bolševikams.

V. Andriulis.

WATERBURY, CONN.

Tėmykit, Draugai "Laisvės" Skaitytojai Conn. Valstijoj.

Ateinančioj nedėlioj, 29 d. birželio, Amerikos Darbininkų Partijos Lietuvių Sekcijos 57 kuopos yra rengiamas puikus piknikas visiems gerai žinomoj vietoj, Lietuvių Darže, už Lakewood Ežero, Waterbury, Conn. Gal dar kiti nežino, kad tame parke yra jau pabudavota puiki platforma del šokių ir grieš gera orkestra, bus įvairiausių žaislų, o kas svarbiausia draugams, "Laisvės" skaitytojams ir kitiems darbininkams, tai kad tame piknike kalbės d. V. Tauras, "L." redaktorius. Į šį pikniką ne tik waterburiečiai skait lingai atsilankys, bet ir iš apielinkių miestų žmonės rengiasi atvažiuoti. Tai bus gera proga su daug pažįstamų sueiti. Kiekvienas žmogus nori išgirsti d. V. Tauro prakalbą,—t. y. vienas žymiausių lietuvių literatų-rašėjų ir tik pirmu kartu pas mus kalbės. Nepraleiskit nei vienas šios geros progos. Kiek patyriau, kiekvienas "L." skaitytojas myli skaityti d. V. Tauro žingeidžius rašinius "Laisvėje", "Vilnyje" ir "Darb. Balse". Taigi, gerbiamieji, draugai "L." skaitytojai, nepatingėkite pasakyti kitiems lietuviams darbininkams, kad atsilankytų į šį pikniką, o kiekvienas atsilankęs liks užganėdintas ne tik prakalbomis, bet ir pikniku. Dabar tiek daug yra labai svarbių dalykų del darbininkų, tik bėda tame, kad mes nepajėgiam suprasti, o kalbėtojas suprantamai išaiškins.

Štai, buvo St. Paul Farm. Darbininkų konvencija ir susiorganizavo nacionalē F.- Darbo Partija, kuri statys savo kandidatus laike prezidento rinkimų. Taigi, ar mes visi jau aiškiai suprantame, kas mum reikia daryti, kurią partiją dabar remti ir už kurią balsuoti? Republikonų ir demokratų partijos mums žinomos, bet mes nežinom, ką gali suteikti Darbo Partija del darbininkų klasės. Šį klausimą, manau, paaiškins d. V. Tauras 29 d. birželio.

ADP.LS. 57 kp. *Koresp.*

LOWELL, MASS.

J. A. Norkunas Patrauktas Teisman.

J. A. Norkunas, gyvenantis ant Chapel St., žinomas vietos lietuviams kaipo agentas pinigų siuntimo, laivakorčių pardavinėjimo ir kitų biznių varymo, geras ir net karštas katalikas, tapo patrauktas teisman. Jį apskundė Margarieta Kavaliauskiutė už tai, kad jis paėmė iš jos $1,100 pasiųsti jos tėvynėn, bet ten pinigų negavo.

Norkunas pastatytas po 2,000 dolerių kaucijos. Jis įtariamas Kavaliauskiutės pinigų pasisavinime. Vėliaus paaiškės, kur tie pinigai randasi.

A. Stayshes.

GRAND RAPIDS, MICH.

1917 metais laisvų pažiūrų žmonės įsisteigė laisvas kapines. Išsyk buvo surinkta keli šimtai dolerių aukų ir nupirktas gražus aržuolynas, turintis tris akrus žemės, už $1,000. Dabar kapinės aptaisytos, aptvertos; yra šulinys, "koplytėlė" ir apie 10 gražių "paminklų".

6 d. birželio įvyko pusmetinis susirinkimas, kuriame paaiškėjo, kad jau skolos nėra ir kasoje randasi $160. Yra 111 pirkusių ant kapinių vietų. Numirėlių palaidota 30.

Likosi nutarta pakelti kainą už perkamas vietas. Iki šiol šeimynos už sklypą mokėjo po $12 ir pavieniai po $6. Dabar, kurie pirks vietas, išanksto, mokės tiek, kiek ir pirmiau, bet kurie tik tada ims, kada jau bus kas nors miręs, tai šeimynos mokės po $20 ir pavieniai po $10.

Patartina laisviems žmonėms prisidėti prie kapinių, nusiperkant žemės sklypus.

Taipgi kurie neužsimokėjo už pirktas vietas, turi būtinai užsimokėti iki 31 d. gruodžio š. m. Su visokiais reikalais kreipkitės: Al. Jasaitis, 1126 Elizabeth Ave. *Koresp.*

AR JAU TURIT

JUOKDARĮ?

Jeigu ne, tuojau įsigykite. Turēsite daug smagumo ir juoko. "Juokdarys" pralinksmins ir didžiausiam nusiminime. Kaina tik 30 centų. Kreipkitēs šiuo adresu:

"LAISVĒ"
46 TEN EYCK STREET,
BROOKLYN, N. Y.

DIDELĖ RAKAN[DŲ] KRAUTUVĖ
Perkame ir parduodame ... ir artrarankius rakandus. ... des ir sofas taip, kad ... pasidaro naujos. ... me ir nuvamišiname ... kius rakandus. ... troką ir reikalui ... stau formičius ir kitą.

FRANK GIVIS
540 GRAND ST., BROOKLYN
Tarpe Lorimer ir Union Av.

AR NORI VALGYTI GERĄ DUONĄ?
Jeigu taip, tai imk duoną iš
GARSO KEPTUVĖS
(Seniausia įstaiga)
CYSTŲ RUGINIŲ MILTŲ
Turēdami kokį nors ... norēdami valgyti gerą ... kiai padarytą duoną ... kreipkitēs į mus. Duoną ... ir į kitus miestus.
Savininkai
W. Masiulevičius ir
A. Shrupski
289 BEDFORD AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Telephone Greenpoint 2174

Brooklyn LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ĮSTAIGA.
Salēs dēl Balių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir t.t. Puikus steičius su naujaisiais įtaisymais. Keturios bolių alleys.
KAINOS PRIEINAMOS.
949—959 Willoughby Ave.
Tel. 3842 Stagg.

Detroito Lietuvių Darbininkų Aptiekos
Čia randasi dvi lietuviškos aptiekos, kuriose galima pirkti ... tus daug prieinamesne kaina, negu kur kitur dabartiniu ...
M. A. KISHON, Aptiekorius Savininkas
8701 JOS. CAMPAU AVE. ir 5046 CHENE ST.—DETROIT

DAUGIAU TAUPYK-MAŽIAU PRALEIS[K]
Jeigu jūs nuolatos po truputį atidēsite taupymui, ... įsigytumet nuosavą namą, išmokytumet savo vaikus arba ką nors kitą įsigytumet, kas yra galima už pinigus įsigyti.
Pasidēk Savo Atliekamus Pinigus Čionai
KADANGI
MUSŲ BANKAS YRA SENIAUSIAS IR DIDŽIAUSIAS SCRANTON'E
Daugiau, negu vienas trečdalis Scrantono gyventojų deda ... pinigus čionai.
Kaipo Nacionalē Banka, mes esame po valdžios priežiūra. Mūsų Board Direktoriai yra parinkti biznieriai.
Mes esame labai geroj vietoj ir visi karai pravažiuoja pro mūsų duris.
Taupymą galite pradēti nuo $1.00.
Toj pačioj vietoj, jūs rasite viską, kas tiktai jums reikalinga—
Paskolas, Bondsus, Keleivių Čekius, Pasiuntimą pinigų į užsienį, Saugiąsias šēpas ir t.t.
FIRST NATIONAL BANK
OF
SCRANTON, PA.

Žem. Svyruoklis.

ERŠKĒČIUOTAS KELIAS

(Tąsa)

Vieną rytą, pamokoms prasidējus, mokytojas priējo prie Juozo.

"Ar aš tau nesakiau, kad vietos stoka mokykloje? Rodosi galējai tai įsitēmyti..."

Iš karto Juozas nesuprato. Jis spoksojo mokytojui į akis, nežinodamas nuo ko pradēti, paskui nukorē galvą žemyn, priējęs prie išvedimo, kad mokytojas nori jam pasakyti, idant jis prasišalintų iš mokslainēs. Čionais jo ambicija pakilo lig gana augšto laipsnio. Jis nieko nesakē mokytojui, kuomet pastarasis tolinosi nuo jo, ir pradējo rinkti savo knygas. Jam tai darant, pora didelių ašarų nuriedējo per jo veidą. Paskui greitais žingsniais išējo iš mokyklos kambario, užtrenkdamas paskui save duris.

Traukdamas linkui namų, aiškiai matē priežastį, delei kurios liko prašalintas iš mokslainēs. Tas įvyko del to, kad mokytojui nebuvo pakišta rublis kitas už priēmimą į mokslainę, bet juk apie tai negalējo būt nē kalbos, atsižvelgiant į tēvų neturtą.

Nuo to laiko Juozas dar uoliaus griebēsi į mokinimąsi, o labiausiai į skaitymą knygų, tuom geisdamas atmonyti tiems, kurie atstumē jį nuo mokyklos. Mokytojo išvaizda ir jo apsiējimas stovējo jo atmintyje veik kiekvieną dieną. Jis jautē save nuskriaustu ir atstumtu nuo visko, kas prieinama turtingiems ir todel spējo suprasti visas skriaudas, kurias reikia pernešti beturčiams.

Tas kaip tik paskatino jį prie darbavimosi del paliuosavimo žmonijos iš po carizmo jungo ir įsteigimo tokios valdžios, kuri pažebos turtuolių klasę ir suteiks daugiau progos nuskriaustiems.

"Šalin caro valdžia!" sugaudē balsai, pertraukdami Juozo mintis. "Tegyvuoja revoliucija!..."

Kalbētojas pabaigē prakalbą. Nušoko nuo vežimo ir įsimaišē žmonēse, kurie pradējo skirstytis. Juozas dar ilgai vaikščiojo nuo vieno galo rinkos į kitą. Keletą kartų jis praējo pro Rugieniaus būdą ir matē, kaip jis pardavinēja savo tavorą, bet vengē jį užkalbinti, bijodamas keno nors atydą atkreipti į savo pažintį su tuo žmogumi. Vēliaus susitiko su keliais savo draugais, su kuriais jis kaišiojo atsišaukimus į žmonių kišenius, ir dažinojęs, jog viskas su jais pavyko gerai, nutarē eiti namo. Tuo laiku mišparai jau buvo pasibaigę ir važiuotais ir pēkščiais buvo užpildyti visi keliai bei takai. Juozas matē, kaip Rugienius, pirmiaus, negu kiti karabelninkai, sugriovē savo būdą ir rengēsi apleisti rinką. Kiek laiko vēliaus, jis įsēdęs į vežimą nuvažiavo. Juozas irgi nuējo savo takais namų linkui.

III.

Vakaras jau temo. Pilki debesys, išsisklaidę po visą dangų, artino apsiniaukusią naktį. Kartas nuo karto pakildavo vējo dvelkimas, sujudindavo žalumynais pasipuošusią gamtą ir vēl nuklysdavo kur tai nežinystēn. Aplinkui girdējosi monotoniškas čirškimas ožiukų, kurių dauguma buvo susikorę augštai į medžius ir ten traukē savo nuobodžią meliodiją.

Juozas sēdējo sode ir skaitē knygą. Tuomi pačiu laiku laukē nekurių savo draugų, kurie prižadējo ateiti pas jį tą vakarą. Nežiūrint, kad nuo didelio įtempimo matymo nervų, jo akys pradējo peršēti, vis tiek jis skaitē, norēdamas pabaigti perskyrimą. Vienok, kuomet raidēs susiliejo į kokią tai juodą masą, iš kurios jau negalima buvo padaryti išvedimo, tuomet jis padējo knygą į šalį ir užmerkęs akis, pasirēmęs ant rankų sēdējo. Kur tai tolumoje pasigirdo merginų dainos balsai, kurie po valandēlei ir vēl nutilo. Juozo mintyse skambējo tie aidai, prikeldami jame kokius tai liūdnus, kupinus ilgēsio ruožus. Prisiartinanti paniurus naktis tuos ruožus piešē dar keistesnēmis spalvomis,sutverdama didelį liūdēsio ratą, kuris augo po priedanga minčių, aprēpusių jo galvą, besikeisdamas į kokią tai milžinišką sieną, kuri radosi čia pat, priešakyje jo, ant gyvenimo tako.

Jo tēvas radosi parblokštas ligos. Pagijimo ženklų nesimatē, o kadangi tas tęsēsi jau nuo kelių mēnesių, tai skurdas Benių namuose, galima sakyti, visa galva paaugo. Delei tos priežasties, Juozas liko priverstas palikti savo tēvo grįčią ir eiti pas svetimus žmones tarnauti. Todel jis dabartiniu laiku radosi pas ūkininką kitame kaime, kuriam ganē karves po girią. Čia jam prisieidavo daug nukęsti, ypatingai už skaitymą knygų, kuomet, įsigilinęs į skaitymą, užmiršdavo apie galvijus, o pastarieji daug kartų atsidurdavo ne ten, kur reikia. Šeimininkas dabodavo jį nuo skaitymo, taip kaip namą nuo ugnies, vienok tas padarydavo Juozą vien atsargesniu su paslēpimu knygų. Šeimininkas daug kartų išmetinējo jo tēvams, o pastarieji vēliaus duodavo jam vējo už neklausymą. Motina su ašaromis akyse meldē jo buti geru, mažmožiškai išdēstydama jam padētį namieje, bet tas užsibaigdavo keliais žodžiais,kuriais jis prižadēdavo viską, ką tik ji iš jo reikalavo. Bet knygos buvo pavergę jį visą, ir taip, kaip be oro, be jų jis negalējo apsieiti. O pristatyt jų buvo kam. Draugų turējo gana daug, o ir Rugieniaus kojos buvo užtenkamai tvirtos, kuriomis ant savo nugaros vilkdavo pundus ir, kaip tai sakoma,sutirpydavo tarpe žmonių. Nežiurint kad Juozas dabartiniu laiku daug daugiaus buvo užimtas prie darbo, negu pirmiaus, bet vis tiek jis, atitrūkdamas, dirbo, kiek tik galējo. Visoki raštai per jo rankas ējo, kaip upelis per pievas. Aplinkiniai gyventojai buvo gana dažnai apdovanojami visokiais atsišaukimais bei rašiniais. Prieš pirmą gegužēs jis paskleidē pundą lapelių, aiškinančių tos dienos svarbą, kaipo darbininkų šventēs, ir tas be pasekmių nepraējo. Kuomet vienas ūkininkas su savo bernu tą dieną išvažiavo malkauti, tai ant kelio susitiko porą vyrų, kurie paklausē, kur jiedu važiuoja.

"Važiuojame malkauti."

"Geriaus šiandien grįžkite namo ir užbaikite šią dieną, kaipo šventę, o malkaut galēsit rytoj atvažiuoti," užbaigē nepažįstamieji ir palaukē, kol važiavusieji apsisuko su vežimu linkui namų.

"Ar nematēte, kaip ant tų rausvų popierų rašē, kad šiandien šventē Pirmos Gegužēs?" kalbējo bernas nustebusiam del nepaprasto nuotikio ir piktam šeimininkui.

Apie tai žinia greitai pasklydo aplinkui ir kuomet Juozas apie tai dažinojo, jis džiaugsmu nesitvērē. Malonu jam buvo, kad daug daug randasi žmonių, kurie dirba tokį darbą, kaip ir jis, eidami prie vienodo tikslo.

(Toliaus bus)

ADP. LS. III DISTRIKTO KUOPŲ VALDYBOMS

Brangūs Draugai! Kaip jau jums žinoma, ADPLS. III Distrikto konferencija įvyks liepos 27 d., Philadelphijoje. Visų draugų prašau, nelaukiant nei susirinkimų, tuojaus pranešti apie šiuos dalykus:

1) Kiek jūs kuopa turi narių, mokančių duokles ir paliuosuotų? 2) Kiek turējo pradžioje šių metų ir kiek įstojo naujų? 3) Kiek turējo parengimų ir kokių?

Taipgi aprašykite visus kitus svarbesnius reikalus. Rašykite, kas jūsų nuomone yra gero bei blogo mūsų tarpe. Del mūsų sekmingesnio veikimo tas yra reikalinga žinoti.

Draugiškai,
ADPLS. III Distr. Org.
D. M. Šolomskas.
968 N. 5th St.,
Philadelphia, Pa.

Kuo daugiau laiko tu praleidi patsai savęs apgynimui, tuo mažiau laiko belieka naudingam darbui.

Keir Hardie.

No. C—8
Jaučias Kaip Naujas Vyras
Viduriai Yra Geri; Miega Puikiai

Wm. H. Sherman iš Minneapolis, Minn., rašo: "Tulas laikas atgal, apturējau jusų laišką, kaslink gyduolių Nuga-Tone. Esu jas gavęs ir, turiu pasakyti, jog tai geriausias tonikas, kokią aš esu vartojęs. Aš jaučiuosi kaip ir naujas žmogus. Mano viduriai yra geri ir aš miegu puikiausia. Jūs galit pasiųsti bile ką pas mane pasiklausti apie jūsų gyduolę, aš kiekvienam pasakysiu, ką ji padarē del manęs. Wm. H. Sherman".

Šio laikraščio skaitytojai atras Nuga-Tone stebētiną gydytoją tokiose atvejuose, kaip kad vidurių keblumai. Pabandykit jį. Jis yra taip paprastas, malonus ir veiklus, jog į keletą dienų jus patys stebēsitēs, kaip gerai jaučiatēs. Jis umai panaujins jūsų stiprumą ir energiją ir pataisys jūsų kraują, nervus ir kūną. Nuga-Tone išdirbējai, taip gerai žinodami jo veikmę šitokiose atvejuose, priverčia visus aptiekorius garantuoti jį ar sugrąžinti pinigus jei jūs nebūsit užganēdintas. Rekomenduojamas, garantuojamas ir parduodamas per visus aptiekorius, arba prisiųsk $1.00 ir aplaikysit tiesiog iš National Laboratory, 1014 So. Wabash Ave., Chicago, Ill.

"VILNIS" Lietuvių Darbininkų Dusyk-savaitinis Laikraštis 8 puslapių. Išeina
UTARNINKAIS IR PĒTNYČIOMIS
Chicago. Ill.

"Vilnis" išeina du kart į savaitę, 8 puslapių didžio, paduoda teisingas žinias iš Amerikos: apie darbą, bedarbę, streikus, ir nurodo, kaip darbininkai privalo vesti streiką, kad laimējus jį.

"Vilnis" turi savo korespondentus Lietuvoj, kurie aprašo mūsų brolių, seserų ir tēvų vargus ir kovą su kunigų valdžia ir dvarponiais.

"Vilnis", matydama reikalą, įvedē pinigų siuntimo skyrių savo raštinēs, patarnáuja persiuntime pinigų į Lietuvą arba į kitus kraštus. Pelnas, kuris pasidaro vedant tą skyrių, yra pavedamas "Vilniai", kad įsigijus sau bendradarbius ir tuomi pagerinus paties laikraščio turinį.

"Vilnis" kviečia visais reikalais kreiptis į ją, kaip tai: užsisakant knygas, siunčiant pinigus Lietuvon, užsirašant bile kokį darbininkišką laikraštį.

Rašyk šiandien į "Vilnies" Administraciją ir reikalauk vieną numerį del pamatymo.

Prenumeratos kaina: Amerikoj metams $3.00; pusei metų $1.50. Užrubežyj ir Chicagoj metams $3.50; pusei metų $1.75.

"VILNIS"
2518 So. Halsted Street, Chicago, Ill.

SIŲSKITE PINIGUS LIETUVON
PER
"LAISVĒS" PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIŲ

NEUŽMIRŠKITE SAVŲJŲ LIETUVOJ
Atējus vasarai, jiem būtinai yra reikalinga PINIGINĒ PAGELBA

Pinigų siuntimas į Lietuvą jau taip yra susitvarkęs, kad dabar, jeigu tik siuntējas priduoda teisingą ir aiškų adresą, tai pinigai yra išmokami labai greitai ir be jokių sutrukdymų.

"Laisvēs" Pinigų Siuntimo Skyrius siunčia pinigus Lietuvon Litais ir Doleriais žemiausiu dienos kursu.

Reikalui esant visuomet kreipkitēs šiuo adresu:

LAISVĒ
46 TEN EYCK ST., BROOKLYN, N. Y.
Tel. Stagg 3878

ST. PAUL IR MINNEAPOLIS, MINN.

Kelios Pastabos apie Lietuvius.

Lietuviškuose laikraščiuose jokių žinių iki šiol nesimatydavo apie lietuvius ir jų gyvenimą šių dviejų miestų. Manytum, kad jų šičia ir visai nėra. Betgi pasirodo, kad kaip St. Paul, taip Minneapolyje gyvena po keletą desėtkų lietuviškų šeimynų. Tai daugiausia nuo seniau apsigyvenę lietuviai. Sako, kad naujai atvykę, nepripratę ir neprisitaikę prie tenykščių darbų, ilgam neapsistoja. Apsidairo ir traukia kitur.

Reikia pastebėti tą, kad šių taip vadinamų "dvynų" miestų beveik visi lietuviai gerokai kalba angliškai. Priežastis tame, kad jie gyvena pasiskirstę ir dirbtuvėse dirba tarp svetimtaučių, tarp anglų. Tuo būdu ir yra priversti pramokti šios šalies kalbą. Taip pat ne pro šalį bus pažymėti, kad beveik visi jie gyvena pasiturinčiai, t. y., sulyginus su kitų kolonijų lietuviais, kone kiekviena šeimyna turi nuosavas stubas ir automobilius. Beje, kai kuriems uždavė didelį smūgį neseniai pavirtęs ant šono didžiulis bankas, nunešdamas per daugelį metų sutaupytus centus. Senas buvęs bankas ir visi žmonės jam pilnai pasitikėję, už tai jis nunešė apie $30,000,000.

Apie lietuvių darbininkų veikimą nėra kas daug rašyti, nes jo beveik kaip ir nėra. Tiesa, abiejuose miestuose gyvuoja po vieną pašelpinę draugiją, bet jos daugiausia tiktai ir tesirūpina narių pašelpa. Iki šiol nebuvo jokios politinės bei apšvietos organizacijos. Atsilankius man ir pasikalbėjus su draugu A. Mankeikiu, turėjome pasikalbėjimą stuboje. Susirinko gražus burelis vyrų ir moterų. Pasirodė, kad yra geros medžiagos ir platoka dirva progresyviam veikimui. Paaiškinus reikalą apšvietos tarp vietos lietuvių, susiorganizavo Lietuvių Darbininkų Literaturos Draugijos kuopelė iš 6 draugų. Tie draugai, kurie įstojo kuopon, yra pasiryžę darbuotis ir žada greitu laiku daugiau lietuvių prirašyti. Be abejonės, jie išpildys savo prižadą. Juk kiekvienam darbininkui yra naudingos ir reikalingos šios draugijos knygos. Kiekvienas narys, užsimokėdamas $1.50 metinio mokesnio, šiais metais gaus net tris puikias knygas.

Patartina, kad ir draugės moterys neatsiliktų ir prisidėtų prie kuopos. Juk ir jom apšvieta taip pat reikalinga, kaip ir vyram.

Kas liečia platesnį lietuvių veikimą šioj kolonijoj bei kolonijose, bėda tame, kad jos labai toli nuo kitų didesnių lietuviais apgyventų kolonijų. Prakalbas labai sunku surengti, nes perdaug didelės lėšos pasidaro. Tačiaus, kada gyvuos ALDLD. kuopa ir draugai pradės plačiau darbuotis, retkarčiais kalbėtojas galės šičia atvažiuoti, pav., iš Milwaukės.

Įnkėtina naujai kuopai pasisekimo ir susirašiusiems draugam energingai darbuotis.

A. B.

DETROIT, MICH.

Darbai eina silpnai. Fordo dirbtuvės dirba po keturias ir penkias dienas į savaitę. Daug skyrių panaikino trečią naktinę pakaitą ir darbininkus išskirstė.

Kitos dirbtuvės dirba dar silpniau. Tik Dodge Bros. kompanija dirba geriau, po penkias ir pusę dienos į savaitę.

* * *

Nuo pradėjo siausti visokios kūdikių ligos; serga ir raupais. Vaidžia verčia tėvus čiepyti savo kūdikius, kad apsaugojus nuo užkrečiamų ligų.

Vietinis.

CEDAR RAPIDS, IOWA.

Įvairumai.

Šiame mieste lietuvių randasi tik 20 šeimynų ir keletas pavienių. Didelė didžiuma lietuvių laisvi nuo prietarų, tik, žinoma, ne visi jie susipratę darb., kai kurie dar tik pusiaukelyje prie susipratimo. Jiems dar savas "aš" svarbesnis už organizacijų bei visų darbininkų reikalus. Tų priežasčių delei, kada gyvavus ALDLD. kp., buvo pakrikus. Bet kaip negalima bėgančio upelio sulaikyt, taip negalima darb. progreso. Ir šio miesto susipratę lietuviai darbininkai negalėjo ilgiau pakęsti letargo. Pastangomis d. Mag. Armonienės ir K. Blažaičio tapo atnaujinta ALDLD. 206 kp. iš 7 narių. Bet tuomi dar nemanoma pasitenkinti. Draugė Armonienė sako, kad ir be A. D.P. kuopos negalima gyventi, nes tai darb. avangardas.

Kuopos valdyba susideda iš: A. Eisinas, org.; K. Blažaitis, užr. rašt.; M. Blažaitienė, iždininkė.

* * *

Darbai čia eina neblogiausia, bedarbė menkai tejaučiama. Mat, čia išdirbama tokie produktai, kuriuos suvartoja šioj šalyj. Darbininkai neorganizuoti, išskyrus J. G. Cherry Co. darb., todel ir darbo sąlygos gana blogos ir uždarbiai menki, nuo 21½ iki 55c. į valandą.

* * *

Šis miestelis turi gyventojų apie 45,000, apgyventas veik vien čekoslovakais, kitų tautų mažai. Progresyvis veikimas tarp čekoslovakų nežinomas; dangaus agentai vis dar turi didelę įtekmę juose.

* * *

Lietuviai pusėtinai gerai gyvena, visi turi nuosavus namus. Daugelis turi ir automobilius.

S. V. R.

WESTFIELD, MASS.

Šiame mieste randasi nemažai ateivių — lietuvių, lenkų ir kitų tautų. Darbai pradedą mažėti, dirbtuvių ratai vis lėčiau ir lėčiau sukasi. Darbininkus atleidinėja iš darbo. Kaip kur dar duoda po porą dienų į savaitę dirbti, o kaip kur visai atleidžia. Dviračių dirbtuvėje daugiau kaip pusę darbininkų atleido. Atleistų darbininkų moterys dirba prie tabako auginimo.

Darbininkų organizacijų čia nėra. Teisybė, seniau buvo, bet kunigėlis išardė. Dalis narių, priklausiusių prie darbininkiškos organizacijos, dabar darbuojasi kunigui, padėdami kišenių doleriais kimšti. Mat, kunigas turi svetainę, tat ten sučėję ir "darbuojasi"... O kaip kada ir vienas kitam pradeda dantis skaityti.

Buvo ir tokių, kurie pirmiau save vadino susipratusiais, bet dabar priklauso prie kunigo parapijos.

Rodosi, čia galėtų gyvuoti A. LDLD. kuopa, bet niekas nesirūpina ją sutverti, visi per pirštus į tai žiūri. Čia visgi matosi didelis apsileidimas.

Vienas K. Biuro.

MINERS MILLS, PA.

13 d. birželio patiko nelaimė Juozą Kupinską. Dirbant anglių kasykloje, puolė iš viršaus akmuo ir ant vietos jį užmušė.

Velionis buvo vedęs, paliko moterį su šešiais kūdikiais, kurių vyresnioji mergaitė turi apie 11 metų amžiaus.

Velionis buvo laisvų pažiūrų, prigulėjo prie ALDLD. 170 kp. ir buvo kuopos sekretorium.

ALDLD. 170 kp. ir LMPS. 116 kp. nupirko raudonų gėlių vainiką. Tapo palaidotas 16 d. birželio.

Pasilikė dideliame nuliudime moteris ir kūdikiai.

Lai būna jam lengva šios šalies žemelė.

V. S. K.

KAS REMIA "LAISVĘ" KOVOJ SU KUNIGU PETKUM IR VISA JUODŲJŲ ARMIJA?

DLK. Vytauto Draugystė, Tacoma, Wash.	5.00
LMPS. 58 kuopa, Chicago, Ill.	10.00
F. Daugvila, Philadelphia, Pa.	5.00
F. Jesmontas, Brooklyn, N. Y.	1.00
L.N. Klūbas, Benld, Ill.	5.00
A. Petrauskas, Chicago, Ill.	2.00
LMPS. VII Rajonas	10.00
LMPS. 57 kuopa, Carnegie, Pa.	10.00
Ateities Žiedo Draugijėlė, Brooklyn, N. Y.	25.00
P. Kazakevičius, Newark, N. J.	1.00
ALDLD. 13 kp., Easton, Pa.	10.00
J. Reklis, Paterson, N. J.	2.00
LMPS. 72 kp., Kenosha, Wis.	5.00
K. Kairys, Pittsburgh, Pa.	4.00

SO. BROOKLYN. — ALDLD. 147 kuopa aukavo $10; pavienės ypatos aukavo: J. Stasulevičia $5; V. Maliauskas $2; po $1—V. Januška, K. Ramanauskas, V. Mikalėnas, K. Andrejaitis, F. Račkus, So. Brooklyn. Viso gauta per V. Januškų $23.

WEST FRANKFORT, ILL.— Aukavo šios ypatos: J. Yuzenas $5; T. Račkauskas $2; P. A. Deveikis $1, F. Saučiulis $1, V. Vaicikonienė $1, Ed. Norvich $1, J. K. Beliunas $1. T. Norvich $1; P. Balzeris 52c.; V. Vingis, P. R. Jones ir J. Yuzenas—po 50c.; T. Ciliežius 35c., F. Rukas 25c. Viso gauta per P. A. Deveikį $15.62.

PITTSBURGH, PA. — Laike A. Bimbos prakalbų aukavo šios ypatos: J. Urbonas $5; W. Račas, K. Salemonas—po $2; po $1 J. Šimkunas, J. Vainorius, Ig. Mikeška, J. Bitinas, A. Jencevičius, K. Račas, A. Zdanavičius, J. Palubinskas, A. Palubinskas, A. K. Sliekienė, K. Kaličius; po 50c.—A. Barzdienė, J. Bernadišius, M. Budnikas, A. Zdankus, J. Viktoravičius, J. Mikenas. Smulkių surinkta $3.75. Viso gauta $26.75.

PHILADELPHIA, PA. — Per A. Bimbos prakalbas surinkta $72.50.

GARDNER, MASS. — Per Laisvės Chorą aukavo šios ypatos: J. Prunskis $5, Draugas $2; po $1—M. Sleiva, J. Apeikis, J. Ambrasas, J. Bankauskas, J. Vaitiekus; po 50c.— C. Visockis, V. Visockis, K. Naginė, A. Bagužis, M. Menkevičius, K. Grigaliunienė, Parapijonas; po 25c.— O. Puniutė, A. Adomaitienė. Smulkių $5.17. Viso gauta per J. Prunskį $21.17.

BRIDGEPORT, CONN. — Per V. Tauro prakalbas aukavo šios ypatos: J. Repšys $2; po $1—A.Mureikienė, P. Sankus, M. Kairys, K. Boriza, M. Sapiega, E. Gustaitis, A. Purvinis, A. Scavinskas; po 50c.—J. Radzevičius, A. Jocis, M. Scavinskienė, M. Gustaitienė. Smulkių surinkta 72c. Viso $12.72. Iš tos sumos padengta prakalbų lėšos $10.62, taigi gavome per J. Radzevičių $2.10.

BELOIT, WIS. — Aukavo šios ypatos: M. Kavaliauskas ir A. Bridikas po $5; K. Janulis $3.42; P. Šaltmeris, A. Radauckas, F. Matukaitis, J. Matukaitis, F. Tamulis, J. K. Breiva—po 50c.; Lucy Skippe 58c. Viso gauta per J. K. Breivą $17.00.

Visiems aukavusiems tariame širdingai ačiu.

"Laisvės" Adm.

Draugysčių Adresai, Kurios Turi "Laisvę" už Organą

A.P.L.A. CENTRO VALDYBOS IR FINANSŲ SEKR. ANTRAŠAI

Pirmininkas, F. Rodgers, 742 Boquet st., McKees Rocks, Pa. Pirm. pagelb. G. Urbonas, 815 Middle st. Braddock, Pa. Iždininkas J. Gataveckas, 109 Cress St., Carnegie, Pa. Sekretorius J. Blažaitis, 2322 Fifth ave., Pittsburgh, Pa. Turtų kontrolieriai: Juozap. Cirvinckas 230 Magazine st. Carnegie, Penna., Ignas V. Savukaitis, Box 262, Cuddy, Pa. J. Mazeikis, 227 Bottomwood st., Pittsburgh, Pa.

Kp. finansų raštininkų antrašai:

1. kp. J. Katkus, 1217 Beaver ave., N. S., Pgh, Pa. 2. kp. J. Miliauskas, P. O. Box 588 McKees Rocks, Pa. 3 kp. B. Kavalauckas, P. O. Box 172 Loupurex, Pa. 4 kp. F. Piksris, 1331 Penn ave. Pgh, Pa. 5 kp. J. Vaisnorius, P. O. Box 358, Cuddy, Pa. 7 kp. G. Braknis, 318 Grove st. Pgh, Pa. 8 kp. A. Palupis, 102 13 st. S. S. Pgh, Pa. 9 C. Stashinckas, Box 211, New Kensington, Pa. 11. V. Gamulis, P. O. Box 400 Courtney, Pa. 12 kp. F. Simkonis, P. O. Box 319, Ambridge, Pa. 13 kp. S. Barzdaitis, P. O. Box 403, Vestaburg, Pa. 14 kp. A. B. Jaces, 224 Third st. Braddock, Pa., 15 kp. P. Kavalauckas, Box 1005 Woodlawn, Pa. 16 kp. A. Besasparis, P. O. Box 157, Aliquippa, Pa. 17 kp. K. Levine, 2422 Penn ave. extention, Turtle Creek, Pa. 18 kp. Y. Yasiukaitis, P. O. Box 489, McDonald, Pa. 19 M. Garsva, P. O. Box 17, Minden, W. Va. 20 kp. L. Monicius, P. O. Box 374 Slovan, Pa. 21 kp. J. A. Lingevičius, Box 528 Westernport, Md. 22 kp. J. Degulis, 133 Thames St., Brooklyn, N. Y. 23 kp. M. Balciunas, P. O. Box 128, Thomas, W. Va. 25 kp. V. Peza, 1021 Elk st. Buffalo, N. Y. 26 kp. Wm. Reklis, 3 Est Ogden st., Girardville, Pa. 27 kp. P. Kukenovičius, Wilsonville, Mine. No. 4. Box 196 Dorchester, Ill. 28 kp. K. Motejunas, L. Box No. 12 Pursglove, W. Va. 29 kp. J. W. Brozosky, P. O. Box 338, Coal Centre, Pa. 30 kp. P. Jonaitis, Box 338 Benton, Ill. 31 kp. J. Kishkonis Box 706 Fayette City, Pa., 32 kp. Alex Vyturis, 1111 Lehigh st., Easton, Pa. 33 kp. A. B. Satkus, 1256 Scribner Ave., Grand Rapids, Michigan.

D.L.K. VYTAUTO DRAUGYSTĖS

Bayonne, N. J. Viršininkų adresai.

Pirm. A. Lukaitis, 26 W. 17th St., vice pirm. M. Panelis, 591 Ave. A, prot. sekr. P. Janiunas, 128 W. 49th St., fin. sekr. J. Zaleckas, 28 E. 21st St., kasierius F. Lukaitis, 73 E. 22nd St., maršalka S. Laurinaitis, 367 Broadway, kassos globėjai: K. Kalinauskienė, 488 Ave. A, A. Mickevičienė, 454 Boulevard. Visi gyvena Bayonne, N. J.

Susirinkimai atsibuna seredomis po pirmam kiekvieno mėnesio, po No. 26 E. 21st St., Bayonne, N. J.

MOTERŲ PAŠELPINĖS DR-TĖS BIRUTĖS, Montello, Mass. Valdyba.

Pirmininkė F. Sterblienė, 82 Porter Ave.; pirm. pagelb. O. Turskienė, 40 Vine St.; užrašų rašt. T. Žižienė, 673 N. Main St.; finansų rašt. K. Čereškienė, 42 Vine St.; iždininkė O. Šukienė, 253 Ames St.; iždo globėjos: V. Beržinienė, 75 Melrose Ave., S. Jablonskienė, 22 Snell St., M. Duobienė, 221 Ames St.; ligonių rašt. M. Posienė, 184 Ames St.; maršalka J. Šimunskienė, 88 Vine St.

LIETUVOS BROLIŲ IR SESERŲ DRAUGYSTĖ, RACINE, WIS.

Valdybos adresai:

Pirmininkas A. Garbanauskas, 1133 N. Wisconsin St., pirmininko pagelb. A. Molienė, 1312 Herrick Ave., užrašų raštininkas S. J. Gelmus, 710 Racine St., turtų raštininkas T. Gališauskas, 1420 Marquette St., iždininkas A. Tankunas, 1004 Lockwood Ave., iždo globėjai: S. Jurgaitis, 1312 Herrick Ave., V. Eržikevičiutė, 931 Walnut St. Visi Racine, Wis. Draugystė laiko mėnesinius susirinkimus kas trečią nedėldienį po pirmam, Unijos svetainėj, 428 Wisconsin St.

LAISVĖS SUNŲ DRAUGYSTĖ, MAHANOY CITY, PA.

Valdybos Adresai:

Pirmininkas V. Alecunas, 23 South 10th St.; Vice-Pirmininkas M. Šopis, 1216 E. Centre st.; Maršalka V. Žemaitis, 304 E. Centre st.; Turtų Rašt. A. Ramanauskas, 1025 E. Pine st.; Nutarimų Rašt. K. Daminikas, 1239 E. Pine st.; Iždo globėjai: S. Palubinskas, 60 North Main st.; Jonas Gremas, 835 East Centre st.

Susirinkimai atsibuva paskutinį panedėlį kiekvieno mėnesio ant Juozo Aidukaičio svetainės po numeriu 1139 East Mahanoy st.

LIETUVOS SUNŲ IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ, ELIZABETH, N. J.

Valdybos Antrašai:

Pirmininkas J. Usonis, 234 Second st., pirm. pagelb. F. Petrašiunas, 300 First st., nutarimų raštininkas J. Drulis, 321 Bond St., turtų raštininkas B. Rauba, 219 Clark Pl., iždininkas V. Serialis, 553 Livingston st., iždo globėjai: A. Lukas, 117 Fulton st., J. Pinkevičius, 85 Bond st. Organo raštininkas M. Budreckis, 228 Clark Pl.

Susirinkimai atsibuna kas 3 panedėlį kožno mėnesio. A. Lutvino svetainėj, 69 So. Park St., Elizabeth, N. J.

LIETUVOS SUNŲ IR DUKTERŲ PAŠELPINĖS DRAUGIJOS Grand Rapids, Mich. Valdyba:

Pirm. A. J. Kareckas, 725 Nason St., N.W.; Pirm. pagelb. A. Gasparas, 1650 Elizabeth Ave.; prot. rašt. K. Rasikas, R.R. 9, Box 117; fin. rašt. A. Krasnauskas, 1560 Elizabeth Ave.;ižd. M. Zuris, 1524 Quarry Ave. Draugijos susirinkimai įvyksta kas antrą (2) utarninką kožno mėnesio, 7:30 val. vakare, po No. 1057 Hamilton Ave., Grand Rapids, Mich.

Hartford, Conn., Lietuvos Sūnų ir Dukterų Draugystės Valdyba 1924 m.

Pirm. M. Selokas, 64 Morris St., Hartford, Conn.; Vice-pirm. J. A. Pilkauskas, 220 Fairview Pl., W. Hartford; Turtų sekr. J. Vikšrys, 11 Goodman Pl., Hartford; Prot. sekr. D. Giraitis, 429 Summit St., Hartford; Kasierius A. K. Kelenas, 35 York St., Hartford; Organo priž. V. Staugaitis, Burnside Sta. 40, Woodland, Conn.

Mėnesiniai susirinkimai atsibūna kas trečią nedėldienį kožno mėnesio, Eagle Hall, 23 Central Row, 1 val. po pietų.

DRAUGYSTĖS D. L. K. KEISTUČIO DETROIT, MICH.

Valdybos adresai:

Pirmininkas J. Liuberta, 663 Benson St.; Nut. Rašt. P. Čekanauskas, 9522 Russell St.; Fin. Rašt. J. Valaitis, 1738—22nd St.; Ižd. J. Šienaitis, 9515 Cardoni Ave.; "Laisvės" agentas Ed. Šeputis, 11348 Cardoni Ave.; Kasos Globėjai: Adomas Balšis, 9153 Chamberlain St.; E. Pocevičienė, 9862 Cardoni Ave., Detroit, Mich.

Susirinkimai atsibūna kas pirmą nedėldienį kiekvieno mėnesio 3 val. po pietų, House of the Masses.

ŠV. ROKO DRAUGYSTĖ, MONTELLO, MASS.

Valdybos adresai:

Pirmininkas J. Konstantinavičius, 3 Burton St.; Vice pirm. A. Sereikis, 72 Vine St.; Protok. raštininkas K. Venslauskas, 129 Melrose St.; Finansų rašt. J. Stripinis, 49 Sawtell Ave.; Iždininkas M. Puodžiunas, 29 Arthur St. Iždo globėjai: S. Petravičius, 25 Porter St., M. Mačiulaitis, 45 Ridge St., M. Miškinis, 9 Burton St.; Ligonių rašt. Iz. Buivydas, 29 Ames St.; Maršalka J. Balbauskas, 28 Cleveland Ave. Visi Montello, Mass.

Draugystės susirinkimai įvyksta pirmą seredą kiekvieno mėnesio, vakare, Lietuvių Taut. Namo svetainėj.

LIETUVIŲ PILIEČIŲ DRAUGYSTĖS, MONTELLO, MASS. Valdyba:

Prez. A. Yudeikis, 750 N. Montello St.; Vice prez. M. Mačiulaitis, 45 Ridge St.; Kasierius H. Monkevičius, 134 Ames St.; Finansų raštininkas T. Bartkus, 20 Cleveland Ave.; Ligonių Rašt. Dz. Buividas, 29 Ames St.; Protokolų Rašt. K. Navickas, 28 Cleveland Ave. Visi Montello, Mass.

TEISYBĖS MYLĖTOJŲ VYRŲ IR MOTERŲ DRAUGYSTĖ, MOLINE, ILL.

Pirmininkas J. Julus, Box 48th St. and 5th Ave., Moline, Ill.; Pirm. pagelb. J. Welicka, 53rd St., and 5th Ave., Moline, Ill.; Protokolų rašt. K. Šimkus, 135 36th St., Moline, Ill.; Finansų rašt. A. Trepkus, 349 — 10th St., Moline, Ill.; Iždininkas A. Motiečius 225 — 4th Ave., Moline, Ill.; Maršalka K. Laurinavičia, 1354 — 6th Ave., East Moline, Ill.

VYRŲ IR MOTERŲ DRAUGYSTĖS VIENYBĖS Montello, Mass. Valdyba

Pirmininkas T. Bartkus, 20 Cleveland Ave., pirm. pagelb. A. Sauka, 256 Ames St., nutarimų rašt. J. Stripinis, 49 Sawtell Ave., finansų raštin. K. Venslauskas, 129 Melrose St., ligonių rašt. A. Krukonis, 23 Bank St., kasierius M. Podziunas, 29 Arthur St., kasos globėjai: J. Balevičia, 135 Ames St., Z. Gecevičia, 15 Morgan st., W. Vervečka, 40 Bellevue Ave. Maršalka F. Saulėnas, 99 Arthur St. Visi Montello, Mass.

LIETUVIŠKAS RESTORANAS

Gaminame skaniausius lietuviškus ir amerikoniškus valgius.

KAINOS NEDIDELĖS. PATARNAVIMAS MANDAGUS

Kviečiame atsilankyti ir persitikrinti.

J. Mernikas ir O. Šimaitienė

150 NORTH 4TH STR. Kampas Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

ANT PARDAVIMO.

6 fam. po 5 kambarius, ant Wendell St., arti Harward Sq., visi įtaisymai, randų neša $2,760 į metus, kaina $21,000, įmokėti $5,000.

Parsiduoda grosernė, biznis išdirbtas per 12 metų, randa $24,00 į mėnesį už štorą ir 3 kambarius. Kaina $500.

6 šeimynų namas, 8 m. senumo, po 5 kambarius, visi įtaisymai, Windsor St., Cambridge. Kaina $21,000, įnešti $6,000.

2 šeimynų namas, 10 kambarių, vieta del 4 karų garadžiui, visi moderniški įtaisymai. Kaina $6,500, įnešti $3,000.

6 šeimynų namas, po 6-4 kambarius, 10 m. senas, visi įtaisymai, išskiriant elektrą. Kaina $20,000, įnešti $4,000. Ant Walldo Ave., Somerville. Su visais virš minėtais reikalais malonėkit kreiptis pas

M. J. Kastant

1348 Cambridge St., Room 4 Cambridge, Mass.

Tel. Porter 217 R

Ranka Ranką Mazgoja

Mes, cigarų darbininkai, garsindami "Laisvėje" paremiame laikraštį, todel "Laisvės" skaitytojai lietuviai darbininkai, kurie rūkot, vietoje kažin kieno cigarus, kurie nieko gero nedaro, o gal savo priešus šelpiate, tad labai išmintingai darysite, kad tik savo draugų Naujokų Brolių išdirbtus cigarus rūkisite, kadangi ir cigarai labai geri, sumaniai padaryti ir geriausio tabako, gražiai dega, malonus rūkyti ir dumas puikini kvepia. Draugai laisviečiai, kurie dar tų cigarų nežinot, tad visur lietuviškose užeigose Restoracijose, Kliubuose ir štoreliuose reikalaukite ir rūkykite visur

JONO—JOHNS' CIGAR

arba Petro Naujoko po 10 centų cigarą, o rūkant džiaugaitės, kad rūkai gerą cigarą Vytauto (Ekstra po 15c.). Tėmyk vardą ir paveikslą ant bakso.

Imant baksais atsieina daug pigiau. Cigarus išsiunčiame per paštą į kitus miestus privatiškai ir biznieriams. Adresas:

J. & P. NAUJOKŲ CIGARŲ DIRBTUVĖ
221 DIVISION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.

Verta paremt brolius darbininkus; jų cigarai labai geri. Agentai visuose miestuose gali užsidirbti ekstra pinigų ir paremt darbininkų literaturą.

AUTOMOBILIŲ MOKYKLA

Jeigu jūs norite padaryti lengvesnį ir geresnį pragyvenimą tai mokinkitės automobiliaus amato geroj lietuviškoj mokykloj, kur po vadovyste instruktorių galite per kelias savaites išmokt gerai važinėt ir pataisyt visokių sistemų automobilius, trokus, taipgi ir Fordą.

MES GARANTUOJAME ŠOFERIO LAISNIUS

Taipgi sujieškom kiekvienam mokiniui vietą, nes mes suriši su employment ofisu ir turim laisnius.

Mūsų adresas:

Automobile School
726 Lexington Ave.
arti 59th St.
NEW YORK, N. Y.

Telephone: Stagg 8832

A. Dobrovolskis ir A. Radzevičius

GRABORIAI UNDERTAKERS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

ISBALSAMUOJAM IR LAIDOJAM NUMIRUSIUS ANT VISOKIŲ KAPINIŲ

456 LORIMER STREET

Tarp Grand ir Manjer gatvių

BROOKLYN, N. Y.

Bell Phone: Oregon 0863-J.

Dr. Ignotas Stankus

1210 So. Broad Street
Philadelphia, Pa.

LIETUVIS DAKTARAS (gydo visokes ligas) IR CHIRURGAS (daro visokes operacijas).

OFISO VALANDOS:
Nuo 9 iki 11 A. M.
Nuo 2 ki 4 P. M.
Nuo 7 iki 8 P. M.
Nedėliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

LYTIES, PUSLĖS IR KRAUJO LIGŲ

(Inkstų, Puslės, Prostatos ir tt.)
SPECIALISTAS, TURINTIS PRAKTIKOS PER 25 METUS

Dr. ZINS išgydo visokias chroniškas ligas, nervų suširimų, širdies, plaučių, skilvio, kepenų ir kitokias pavojingas ligas.

MOTERYS! VYRAI!

Išegzaminuojame Dykai

Žmonės, kurie serga nusilpimu ir jau neturi vilties pasveikti, bus gydomi y patiškai. Liga tikrai bus prašalinta ir sveikata sugrįž. Ateikit ir reikalaukit išegzaminuot veltui. Nieko jums nekainuos buti išegzaminuotu per Dr. ZINS. Jo gydymo kainos yra labai žemos. Daugelis sergančių važiuoja net šimtus mylių, idant tapti išgydytais. Visoki ištyrinėjimai yra daromi, kraujas egzaminuojamas sulyg Wassermano sistemos. Taipgi yra daromi krauje įčirškimai.

DR. ZINS
110 EAST 16th ST.
TARPE 4th AVE. ir IRVING PLACE
NEW YORK, N. Y.

Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare.
Nedėliomis: nuo 9 ryto iki 4 v. po pietų.

BROLIAI LIETUVIAI!

Šiuomi pranešu jums, jog aš parduodu farmas su budinkais ir sodais, dideles ir mažas ir už visokią kainą. Aš pragyvenau čionai 11 metų, užtaigi turiu gerą patyrimą apie farmas šioj apielinkėj. Farmas galite pirkti ant lengvų išmokėjimų.

Visuomet kreipkitės pas mane, o aš kiekvienam teisingai patarnausiu.

Antanas Mačiunas
R. 1, Box 51, IRON, MICH.

Telephone 2320 Greenpoint

J. GARŠVA

Graborius-Undertaker

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių.

Parsamdau automobilius ir karietas vestuvėms, krikštynoms ir kitaip pasivažinėjimams

231 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y. 264 Front St. C. Brooklyn, N.Y.

GERAS PATARIMAS

Dabokitės nuo šalčių. Šaltis tai yra didžiausias žmogaus nepritelis, ba jis ne tik atneša sunkiausias ir ilgiausias ligas, bet tankiai ir į grabą nuvaro. Todel, kada pagaunate šaltį neimkite vaistus, kurie dar neištyrinėti, ale paimkite visiems žinomus Urban's Cold Powders (Urbonx Miltelinai) nuo šalčio, kurie tūkstančiams prašalino šaltį ir apgynė nuo didesnių ligų. Kaina 75 centai už baksiuką.

Kitas žmogaus didelis naikytojas, tai yra vidurių užsikietėjimas. Tas ne tik padaro visą žmogaus kūną ir protą sunkiu, betgi ir visą sistemą nusilpnina, per ką atidaro duris žmogaus kune del visokių kitų ligų.

Vartokite URBO LAX TABS, o jūs kunas ir protas bus visada lengvas, čystas ir sveikas. Kaina 25 centai už baksiuką.

F. URBONAS
151 METROPOLITAN AVE. BROOKLYN, N. Y.

Telephone Greenpoint 1411

JEIGU JUS KENČIATE

Nuo bile jokio kraujo sugedimo, silpnumo, odos ligų, skilvio, širdies arba kepenų nesveikumo, inkstų arba puslės nesmagumų, reumatizmo, tai visuomet kreipkitės pas mane. Aš jums suteiksiu geriausius patarimus ir gydymo būdus iš mano 46 metų patyrimo ir 14 metų praktikavimo didžiausiuose ligonbučiuose. Mano ypatiškas gydymas iki išgydymui atsieis jums tik 10 dolerių.

Ant silpnai sergančių žmonių didžiausia atydą atkreipiame.

Ofiso valandos: nuo 10 iš ryto iki 6:30 vakare.
Nedėliomis nuo 10 iš ryto iki 1 val. po pietų.

ANDREW EGAN, M. D.

168 W. 23d St., Netoli 7th Ave., New York

ŽMOGAUS SVEIKATA, TAI PASAULIO TURTAS

O tą turtą tikrai gali įgyti, jeigu naudosi mūsų gerai sutaisytas žoles nuo visokių kūno apsireiškimų ir nesmagumų. Mes turime tam tyčia sutaisytas žoles nuo visokių ligų. Tik parašyk jūsų ligą, o mes prisiųsime jums sutaisytas žoles, kurios be abejonės suteiks jums pagelbą, kaip žinomas kad jau suteikė. Jeigu jus kenčiate nuo reumatizmo, vidurių užkietėjimo, skilvio nedirbimo, išputimo vidurių, skausmų strėnuose, kosulio, dusulio, vandeninės ligos, plaučių slinkimo, pleiskanų, peraišaldymo arba nuilsimo nuo sunkaus darbo, tai atsiųsk 60c. ir gausi vaistažolių nuo visų virėpaminėtų ligų su patarimais kaip jas naudoti.

Jeigu kenti nuo nervų sugedimo, išgasties, nusilpnėjimo, galvos skaudėjimo, ausų užimo, tai atsiųsk 85c. ir gausi vaistus.

M. ZUKAITIS
449 Hudson Ave.
ROCHESTER, N. Y.

Didžiojo New Yorko Žinios

Ar Rengiatės Į Meškų Kalnus?

Ar žinote, kad subatoje, 2 val. po pietų, iš Battery Parko "Clermont" laivas plauks Hudson upe į Meškų kalnus (Bear Mountains). Šiuo laivu ADP. vietos sk. rengia savo išvažiavimą. Kelionė į abu galu $1.10. Pasivažinėjimas labai puikus. Todel visi ir visos pasistengkite dalyvauti šioje ekskursijoje. Tikietų galima gauti ir "Laisvės" redakcijoj. (152—4)

Išvažiavimas Į Glendale Giraitę.

Nedėlioje, 29 d. birželio, Maspetho ALDLD. 138 kp., ADP. LS. 56 kp. ir LMPS. 91 kp. rengia išvažiavimą į Glendale giraitę. Pradžia 3 val. po pietų. Bus ir programa — dainuos Lyros choras, kalbės drg. V. Bovinas. Visi ir visos atsilankykite. *Rengimo Komisija.* (152—4)

Sąryšio Konferencija.

Nedėlioj, 29 d. birželio bus konferencija Didžiojo N. Yorko Darbininkiškų Draugijų Sąryšio "Laisvės" svetainėje, 46 Ten Eyck St., Brooklyne. Pradžia 10 val. ryte. Taigi delegatai, kurie esate išrinkti atstovauti draugijas, gerai įsitėmykite ir stengkitės pribūt į laiką.

Konferencijos dienotvarkis susidarys iš raportų nuo įvairių komisiju iš praeities veikimo ir išdirbimui naujų planų del ateities veikimo.

Sąryšio Valdyba. (152—4)

Puikus Išvažiavimas.

29 d. birželio ADP. Liet. Sekcijos 32 kp. rengia puikų išvažiavimą į Van Cortland Parką. Pradžia 1 val. po pietų.

Visi ir visos nepraleiskite šios puikios progos, atsilankykite, nes vieta puiki. Apart to, bus draugiški pasikalbėjimai ir žaislai. Važiuojant reikia paimti 7th Ave. subway ir važiuoti iki galui, kol vež. Išlipus eiti po dešinei. *Rengėjai.* (152—4)

Iš Aido Choro Susirinkimo.

Utarninke, 24 d. birželio, "Laisvės" svetainėj, įvyko Aido choro pusmetinis susirinkimas. Prisirašė pora naujų dainininkų. Patys aidiečiai veik visi dalyvavo. Taip ir turi būt.

Iš raportu paaiškėjo, jog Aido choras turės dailų pavažiamą į New Haven'a, kur rengiama koncertas parėmimui "Laisvės" prieš kunigą Petkų. Diena dar nežinoma. Šis įnešimas buvo paduotas pačių aidiečių New Haveno draugams.

Pradžioje rugpjūčio mėnesio choras turės pasilinksminima Great Neck'o parke. Ten visi galės pasilinksminti su dainininkais. Bus ir įžanga.

Nutarta paimti vakacijų per visa liepos mėnesi. Su rugpjūčiu griebtis prie prisirengimo rudeniniui koncertui. Išrinkta ir komisija varyti visą koncerto darbą.

Choro valdyba ateinančiam pusmečiui pasiliko ta pati: pirmininkas Januška, susinešimu sekr. Peliackas, finansu sekret. Dviliutė, iždininkas Aleksaitis. *Choro K.*

Demokratų konvencijos delegatai lankysis ir Coney Islande. Jie norį išvysti tą vietą, kur vasaros metu nedėldieniais susirenka pusmilioninė minia.

Labai gerai. Tik reiktų juos nuvežti tais pačiais traukiniais ir gatvekariais, kuriais važinėja minia ir paskui atvežti, tuomet jie tikrai suprastų ką reiškia Coney Islandas, nes didžiuma išlipę iš traukinių čiupinėtų šonkaulius, ar visi sveiki.

Maži Nuostoliai.

Amerikos Darbo Federacijos prezidentas Gompersas atvyko New Yorkan ir manė dalyvauti demokratų partijos konvencijoj, bet susirgo ir likosi nugabentas ligoninėn, kurioje ir dabar randasi.

Kapitalistinė spauda labai dejuoja, kad Gompersą patiko nelaimė. Bet iš tos jo nelaimės darbininkams maži nuostoliai. Jeigu jis iš ligoninės ir nesugrįžtų, tai darbininkai nieko nenustotų...

Pranešė Telegrafu, Kad Žudosi.

Turtingas inžinierius ir savininkas radio dirbtuvės, New Yorke, pasiuntė savo pačiai telegramą Chicagon, nes ten ji buvo nuvykus, kad jis žudosi. Pati, gavus telegramą, su pirmu traukiniu, kurį galėjo gauti, važiavo namo, bet pribuvus jau rado vyrą negyvą. Keturiomis valandomis pirm jos atvykimo jis nusižudė.

Kodel Nepasipelnyti, Jeigu Durnių Yra.

Laikraščiai kelia lermą, kad spekuliantai pardavinėja į demokratų konvenciją tikietus po $150 vieną.

Hm... Kodel nepasipelnyti, jeigu durnių atsiranda, kurie moka tokius pinigus, kad įėjus svetainėn.

Užpuolė 10 Konduktorių.

Ant 175 gatvės ir Boston Rd., kur randasi gatvekarių kompanijos stotis, septyni ginkluoti vyrai įsiveržė į kondukt. kambarį, liepė visiems pakelti rankas ir juos apvalė, paimdami viso apie 450 dol. Paskui visi susėdo į automobilį, kuris jų laukė ir nuvažiavo savais keliais.

Specialė Detektyvų Armija Gaudo Kišenvagius.

Specialė detektyvų armija, pakviesta apsaugojimui demokratų delegatų kišenių, dabar gaudo kišenvagius toje srityje, kurioje delegatai randasi.

Dešimts Sužeistų Nukritus Gonkoms.

Bronxe, 718 Bryant Ave., kuomet susirinko svečių ir visi susėdo gonkose, jos krito. Pasekmės — 10 sužeistu, kurių tarpe keturi pavojingai. Namas statytas virš šimto metų atgal. Matomai gonkos (porčius) buvo neapžiūrėtas, netaisomas, todel ir įvyko nelaimė.

Demokratų Konvencijai Smūgis.

Laikraščiai praneša, kad sausieji agentai užklupo ir atėmė 2,000 "keisų" geros degtinės ir vyno, kurie buvo atgabenti del demokratų partijos konvencijos.

Vadinasi, demokratų konvencija jau gavo pirmą smūgį, nes pasiliko sausa ir dabar tokiame karštyje turės kankintis, pakol naujas transportas pribus.

Nusiskandino Kareivis.

Central Parke nusiskandino kareivis, įšokdamas į kūdrą. Policija lavoną ištraukė iš vandens ir nugabeno ligoninėn. Priežastis nusiskandinimo nežinoma.

Žinokit Kas Dedasi Lietuvoje

Nusipirkit iš Lietuvos atėjusius laikraščius, o žinosi kas ten dedasi. Žinosi, kaip Lietuvos valdžia elgiasi su darbininkais ir neturtingais valstiečiais. Žinosi, kaip jie gražiai apsieina su turtuoliais ir Lenkijos ponais:

Nusipirk:

"*Komunistas*" .... 15c.
"*Kareivių Tiesa*" .... 5c.
"*Darbininkų Jaunimas*" . 8c.

Taipgi galite gauti "Vilnį" ir "Darbininkių Balsą", "Laisvės" ofise.

(151—153)

VIETINIAI PRANEŠIMAI

PIKNIKAS

GREAT NECK, N. Y.—Liet. Sunų ir Dukterų Draugystė rengia puikų pikniką nedėlioj, 29 d. birželio (June) 1924 m., P. Jasinckio Parke. Prasidės 2 val. po pietų ir trauksisi iki vėlumai. Bus puiki muzika ir visi galės smagiai laiką praleisti. Įžanga 35c. Rengėjai. (151—152)

LIETUVIŠKA BARZDASKUTYKLA

Lietuviai ir lietuvaitės, katrie mylite dailiai sudabinti plaukus ir pagražinti veidą, malonėkite atsilankyti į mano barzdaskutyklą. Plaukus kerpame pagal kiekvienos ypatos reikalavimą, patarnaujame kaip galima mandagiau. Malonėkit atsilankyti ir persitikrinti musų darbu busite užganėdinti. Kainos prieinamos.

Kazys Degutis, Savininkas,
131 Grand St., kampas Berry St.
Brooklyn, N. Y.
Tel. Greenpoint 6611.

Užeikite pas mane, kuomet atvažiuojate į Coney Island. Turiu kambarius del persirengimo maudytis. Užlaikau skanių valgiu ir gėrimų.
A. ADAMONES,
7 Moony's Walk prie West 8th St.
Coney Island, N. Y.
133-155

EIK IR SUSTOK
kur galima gauti skanių užkandžių ir gėrimų
butent pas
ANTANĄ ZDANĮ
12 Kingston Walk
Coney Island.
132-156

Subatoj jau įvyks

Amerikos Darbininkų Partijos

EKSKURSIJA

Į

BEAR MOUNTAINS

Ant puikiausio garlaivio

"CLERMONT"

Subatoje, 28 d. Birželio (June), 1924

Laivas išplauks 2 val. po pietų.

Įsigykite tikietus iškalno, nes paskui gali pritrukti. Tikietus galite gauti "Laisvės" ofise, 46 Ten Eyck St., Brooklyn.

RIDGEWOOD, Brooklyn.— ALDLD. 55 kuopos susirinkimas įvyks pėtnyčioj, 27 birželio (June), 1924, Adomėno svetainėj, 69 Irving Ave., kampas Starr St. Pradžia 7:30 val. vakare. Draugai, būtinai visi ateikite, nes yra svarbių reikalų apsvarstymui. Atsiveskit ir naujų narių. Sekr.A. Čičinis.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

BAYONNE, N. J.—L.A.U. Kliubas rengia puikų išvažiavimą į Coytesville, N. J. girias ant Hudson upės. Išvažiavimas įvyks nedėlioj, 29 birželio, 1924. Visos šios apielinkės lietuviai, kaip tai: Bayonne, Jersey City, Hoboken, Cliffside ir kitų dalyvaukite šiame išvažiavime, nes tai bus vienas iš puikiausių. Kviečia Rengėjai.

NEW HAVEN, CONN. — Šį milžinišką pikniką rengia New Haveno Lietuvių Namo Kooperatyvė Bendrovė, kuris įvyks nedėlioje, 29 d. birželio (June), 1924, Morris Cove, Lietuvių darže, New Haven, Conn. Pradžia 10 val. ryte. Meldžiame skaitlingiausiai atsilankyti ant šio išvažiavimo. Kviečia Rengėjai.

MONTELLO, MASS. — Parsiduoda confectionary, cigarų, sodės, kendžių ir stationary. Biznis tai neprastas, 3 vakarus į savaitę yra rodoma krutami paveikslai tame name, kur biznis randasi, taipgi būna kelis vakarus šokiai. Norintiems pirkti geresnio biznio nėra. Atsišaukit po No. 672 N. Main St., Montello, Mass. (148—153)

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau Frenkio Beržinskio. Aš norėčiau žinoti, ar jis nori pasiimti savo vaiką, nes jo buvusi moteris pasimirė seredoj, 18 birželio, po 7 vakare ir subatoje palaidota. Meldžiu atsišaukti arba kas žinote praneškit. Jeigu neatsiims, tai vaikas bus atiduotas į siratų namus.
A. L. O.
1285 E. 23rd St., Cleveland, Ohio.
(150—152)

PARDAVIMAI

Parsiduoda saliunas (karčiama) už pigią kainą. Ilgas listas. Vieta išdirbta per ilgus metus. Pardavimo priežastį sužinosit ant vietos. Atsišaukit į "Laisvės" ofisą. (148—153)

Parsiduoda grosernė ir delikatesen. Biznis geras ir geroj vietoj. Prie štoro yra 5 kambariai, kampiniai, viršui. Pardavimo priežastis—savininkas išvažiuoja Lietuvon. Atsišaukit po No. 459 Keap St., Brooklyn, N.Y. (151—153)

Parsiduoda kendžių, cigaretų ir stationary štoras, gražioj vietoj, priešais parką, biznis išdirbtas. Prie štoro yra 3 kambariai gyvenimui. Randa nebrangi. Atsišaukit po No. 343 E. 36th St., New York, N. Y. (151—154)

Parsiduoda kendžių štoras už pigią kaina. Prie štoro randasi du kambariai del gyvenimo. Vieta gera, biznis eina gerai.Priežastis pardavimo, turiu du bizniu.
116 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.
(152—154)

DAR PROGA PIRKTI.

2 šeimynų medinis namas, 11 kambarių ir maudynės, visi įtaisymai, visi kambariai šviesūs, gražioje vietoj, 2 blokai nuo eleveiterio East New Yorke, kaina $8,000, įmokėti $2.000.

2 šeimynų medinis namas, 13 kambarių ir maudynės, vėliausi įtaisymai, garadžius, vienas blokas nuo eleveiterio. Taksų nėra. Lietuvių apgyventa, Woodhaven, L. I. (Liberty Heights), kaina $11,500, įmokėti $3,000.

Vienos šeimynos medinis namas, 6 kambariai, maudynės su ekstra įtaisymais, aržuolinės grindys (parket floor), taksų nėra, įvažiavimas su automobiliu; kaina $6,400; įmokėti reikia $1,000, Woodhaven, L. I. (Liberty Heights).

3 šeimynų murinis namas, 17 kambarių ir maudynės, eltktros šviesa, visi kambariai šviesūs, puiki vieta, netoli nuo eleveiterio, Ridgewoode. Kaina $13,500, mažas įnešimas. Mes turime ir daugiau puikių namų Ridgewoode 6 šeimynų ir t.t

7 šeimynų murinis namas, puikiai įtaisytas, randos virš $135.00 į mėnesį, kaina $10,000, mažas įmokėjimas, geroj vietoj Williamsburge.

2 šeimynų murinis namas, štoras ir restoranas, biznis gerai eina, parsiduoda sykiu su namu už $8,500, įmokėjimas sulyg išgalėjimo. Yra svetainė del mažų parengimų.

Norėdami pirkti, visuomet kreipkitės pas mus, o pirksite pigiau negu kur kitur. Mes kiekvienam duodam gerą ir smagų patarnavimą. Turim kelių metų patyrimą. Norinčius pamatyti namus nuvežam automobiliais.

Inšiurinam viską, kas tik kainuoja pinigus. Todel visada kreipkitės pas

A. M. BALCHUNAS REALTY CO.
Mortgage Loans and Insurance,
465 Lorimer St. Brooklyn, N. Y.
Tel. Stagg 6533 ir Stagg 6534
(?)

IŠSIPARDUODA NAMAI, 6 kambarių, visi įtaisymai, kaina $5,650, įmokėti reikia $750. Taipgi lotai visose dalyse New Yorko ir Long Island žemiausiomis kainomis. Žmonėms iš kitų miestų duodamas atsakantis patarnavimas. Del dasižinojimo kreipkitės ypatiškai ar per laiškus arba telefonuokit.
Pius Petrauskas
552 Grand St., 2 trepais, Brooklyn, N. Y., Tel. Main 3755.
(148—154)

Pasirandavoja puikus kambarys del vienos merginos.
Ražaitienė
3638 Meserole St., Brooklyn, N. Y.
(152—153)

REIKALINGA

Reikalinga pora vedusių arba nevedusių ant ruimo. Yra visi parankumai arti karų. Kam reikia kambario, atsišaukite.
J. Žiogelis
2258—24th St., Detroit, Mich.
(152—153)

Reikalingas partneris į krutamų paveikslų biznį. Geras biznis ir gera propozicija teisingam žmogui. Įnešti reikia $4,000. Atsišaukit laišku šiuo adresu:
Grant
46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
(148—153,

Telephone Stagg 6534.
MOTERYS, TĖMYKITE.
Lietuvis Plaukų Taisytojas
A. MALLYN

Nestle Lanoil, Permanent Wave kurios laiko per 9 mėnesius.
Galima ir plauti, nes paskui dar geriau atrodo. Taip pat padarome Water Wave, Marcel Wave, Massage ir plaukus nudažome.
Darbą gvarantuojame.
VENUS BARBER SHOP
463 LORIMER STREET,
Kampas Grand St.
BROOKLYN, N. Y.

Ar žinot, Kur Galima Gardžiausiai Pavalgyt Brooklyne?
Nagi Lietuviškoj Valgykloj
LORIMER RESTAURANT
417 LORIMER ST.
BROOKLYN, N. Y.
"LAISVĖS" NAME
Kas pavalgo pas mus sykį,—pasilieka mūsų kostumieriu ant visados
A. VELIČKA ir J. SUTKUS
Savininkai.

Phone Cypress 3980

OSVALDAS KIBURIS
Užlaiko Puikiausią
UŽEIGĄ
Gaminam geriausius užkandžius, todel kiekvienam lietuviui yra patogi vieta užėjimui. Atvažiavusieji į East New Yorką, niekuomet neužmirškite atsilankyti pas
OSVALDĄ KIBURĮ
858 Glenmore Avenue
Brooklyn, N. Y.
(East New York)

JOSEPH VASTUNAS
REAL ESTATE CO.
Gerbiamieji, kurie manote pirkti nuosavybę, tai pirmiausiai atsilankykite pas mane ir persitikrinkite kas link namų gerumo ir mano prielankiu ir teisingu patarnavimu.Jau 7 metai, kaip aš užsiimu namų pardavimu ir pirkimu, ir visi užganėdinti pigumu ir teisingu raštų padarymu. Taipgi parduodu visokius biznius ir farmas.
J. VASTUNAS Real Estate Co., 138 Union Ave., Brooklyn, N. Y.
Telephone Stagg 5926.

Telephone Stagg 3523.
Jei nori, kad paveikslas jums ir kitiems patiktų, tai ateik pas mane nusifotografuoti.
RAPOLAS KRUČAS
FOTOGRAFAS
499 GRAND STREET,
Kampas Union Ave.
BROOKLYN, N. Y.

Telephone Stagg 0783-J
J. LEVANDAUSKAS
GRABORIUS

107 UNION AVE.
BROOKLYN, N. Y.

Tel. Greenpoint 6818
DR. A. PETRIKA
LIETUVIS DENTISTAS
229 Bedford Ave.
Kamp. No. 4th St.
BROOKLYN, N. Y.
X-Spindulių Diagnoza
Valandos:
Nuo 10 val. ryto iki 11 val.
Nuo 2 po piet iki 8 val. vak.

Telephone Main 9759.
LIETUVIS FOTOGRAFAS
IR MALIORIUS
Nufotografuoja ir numalevoja visokius paveikslus įvairiomis spalvomis. Atnaujina senus ir krajavus ir sudaro su amerikoniškais.
Darbą atlieka gerai ir pigiai.

Kreipkitės šiuo adresu:
JONAS STOKES
173 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

Tel. Stagg 9066
PIRKITE NAMUS
Turime ant pardavimo daug namų ir lotų visokių ir ... Taipgi parduodame visokius biznius ir automobilius. Ofisas atdaras nuo anksti ryto iki vėlai vakaro.
Paul J. Kyrius
Real Estate Broker
ir Automobilių Agentas
443 LORIMER STREET,
BROOKLYN, N. Y.

PROGA DEL VISŲ

Įsigykit sau namą per mūsų prirodymą, visuomet gausite pigiau, kaip kitur, nepaisant kokioj daly miesto, nes mes susiliesę ... didžiausiom korporacijom. Turime namų pardavimui visose dalyse miesto. Taipgi mes parduodame ukes ir lotus, ... kokioj valstijoj norite. mėt. Sutaisom visokius dokumentus ant namų. Kas perka per mus, ... dikriaam Title Guarantee Kompanija ... giausia. Parduodame ... sakius biznius visose dalyse miesto. Norinti įgyti biznį, kreipkitės pas mus. Darome sutartis del namų statyme ir duodame mortgedžius ant namų su geriausiu patarnavimu. Savo pirkėjams suteikiam visokius patarimus veltui.

A. M. BALCHUNAS
REALTY COMPANY & NOTARY PUBLIC
Main Office 465 LORIMER STREET
Telephone Stagg 6533 Telephone Stagg ...
Branch Office: 131 GRAND STREET
Ofiso valandos: nuo 8:30 ryte iki vėlai vakare. Tel. Greenpoint ...

B. A. ZINIS REALTY CO. and BUILDERS

Turiu 14 metų praktikos pardavime nuosavybių, nes esu pardavęs už kelis milionus vertės. Gabiausis lietuvis agentas Brooklyne, esu išlaikęs 3 egzamenus. Per mokslą, gabumą įgijau ...

Kas pas mus atsilanko, gauna tai, ko nori: pirkti, budavoti arba parduoti. Visus aprūpinam teisingai. Turim ant pardavimo keturiubos ... apie 5 tūkstančius namų Brooklyne, Bushwick, Ridgewood, Greenpoint, ... tion, Flatbush, Canarsie, Cypress, Arlington Section, East New York, ... ress Hill, Woodhaven, Richmond Hill, Ozon Park, Jamaica, Hallet, Queens ir Floral Park.

Taipgi turime ant pardavimo visokių farmų. Parduodam namus su mažu įnešimu, ... $200.00. Randavojame ... mus, krautuves, ... ves, kambarius ir t.t.

Padarome Real Estate dokumentus su paliudijimu Notary Public. Inšiuriname nuo ugnies ir gyvasties. Skolinsime pinigų ant 1-2 mortgičių.

B. A. ZINIS REALTY CO. and BUILDERS
OFISAI:
499 Grand St., Cor. Union Ave., Brooklyn, N.Y. Telephone Stagg ...
420 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. Telephone Jamaica ...
20 Oceanview Ave., Jamaica, L. I. Telephone Jamaica ...
468 Fulton St., Cor., 168 St., Jamaica, L. I. Tel. 7334 Jamaica